

YAZI-YORUM

17. Sayı

Kültür Sanat Ve Edebiyat Dergisi

YAZI-YORUMDAKİLER

*Hatice Hamarat
Godot'yu Beklerken*

*Fırat Işıkgil
Vladimir Nabakov'un Öykücülüğü*

*İlknur Demir
Öykünün Gör Dediği Karanlıklar*

*Sevde Gül Kocalar
Havada Bulut " Sait Faik"*

*Achilles Valentin
Fantastik Edebiyat Kaçış Edebiyatı mıdır?*

Mikro Öykü

Ömer Kaya

Barış Bozdağlı

Aynur Türk

Hicret Birlik

ÖYKÜ

Büşra Canbaz | Ölüm Gidenin Adı, Peki Ya Kalanın?

Elif Kaymazlı | Saati Sevmeye Kurulmuş Bir Hikaye

Selma Sağlam | Falcı

Aslı Cansız | Yazarlık Akademisi

Figen Şahin | Kelime Kumbaram

Ozan Kara | Gün

Emre Erbatur | Durakta

FİLM İNCELEME

Deniz Güneysu | Kelebekler

ANLATI

Beyza Büşra Erol | Ruh-u Revan

Oktay Güler | Mektup

DENEME

Fırat Ozağ | Tütsü Şehir

ÇİZER

Şara Nur Yaşar

YAZI-YORUM

EDEBİYAT DERGİSİ

Genel Yayın Yönetmeni

Zeynep Eşin

Yayın Kurulu

Hatice Hamarat

Evren Erbatur

Achilles Valentin

Yazı İşleri

Fatih Eşin

Kapak İllüstrasyon

Şara Nur Yaşar

Pdf Tasarım

Aydın Yaşar

Sosyal Medya

Deniz Eşin

Reklam Halkla İlişkiler

info@yazi-yorum.net

YAZARLAR

Emre Erbatur

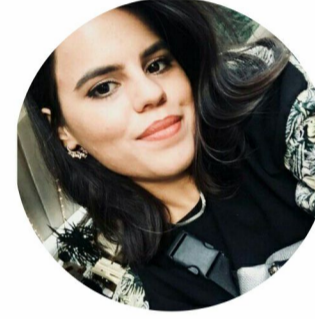
Beyza Büşra Erol

Sevde Gül Kocalar

Fırat Işıkgil

Nur Yüksel Öztürk

İlknur Demir

Ömer Kaya

Elif Kaymazlı

Büşra Canbaz

Deniz Güneysu

“Hep denedin, hep yenildin. Olsun. Yine dene, yine yenil. Daha iyi yenil.”
Samuel Beckett

Hatice Hamarat

GODOT'YU BEKLERKEN

Dublin'in bir banliyösünde doğan, yapıtları ile yaşamın anlamsız ve boş taraflarını bize ironik bir dille anlatan yazar; Samuel Beckett. İrlanda asıllı yazarın üniversitede dersler verdiği sırada James Joyce ile tanışması hayatının dönüm noktası oldu. Varoluşun gizemli ve umutsuz yanlarını yansıtmak için oynayan kalemi, aldatıcı hırslarımızı boş arzularımızı da yüzümüze vuruyor. Eserlerindeki kasvetin gerçek olmadığını söyleyebilir miyiz? Üstelik böylesine bir dünyada...

Biçem yönünden kusursuz denilebilecek bir yazar olan Beckett, Molloy ve Godot'yu Beklerken eserlerinde yarattığı simetrik kurgu ile ilk postmodernist yazarlar arasında sağlam bir yer edinmiştir. Özünde sade ve minimalist bakış açısı yaşamının son dönemlerinde yazdığı yapıtlarında kendini daha da belli eder. Bir Beckett edebiyatı sevdalısı olarak şunu belirtmek isterim ki bu adam işini çok iyi yapıyor!

Şüphesiz onun tanınmasında 1949 yılında Fransızca olarak yazdığı Godot'yu Beklerken büyük rol oynamıştır. Klasik tiyatro eserlerinden ayrılması nedeniyle başlarda eleştirmenler ve seyirci tarafından rağbet görmemiş ancak 1957 yılında San Francisco'da bir hapisanede oynanmasından sonra kopan alkış tufanı ile dikkatleri üzerine çekmiştir. Eleştirmenler yapıtı tekrar ele aldıklarında varoluşun derinlerinden seslenen bir adamın, Samuel Beckett'in sesini duyar.

SONSUZ BEKLEYİŞ İÇİNDE;

Beckett için var olmak başlangıcı ve sonu gerektirmez. Eserin baş kahramanları Estragon ve Vladimir' de bilinmezliğin ortasında Godot'nun gelmesini beklerler. Gerçeklikten uzaklaşmışlardır, bu uzaklaşma ise eylemsizliğe dönüşür. Çünkü Beckett için durmak, ilerlemenin tek yoludur.

Estragon, insanın fiziksel yönünü temsil eden karakterdir. Sürekli acıkr, onu rahatsız eden botları ile uğraşır ve uyur. Vladimir ise büyük bir hayalperesttir, umudunu asla yitirmez. O bizim düşünsel yönümüzün ta kendisidir. Zekâyı ve akıllı temsil eder. Beckett bunu kahramanın sürekli şapkasının içinde bir şeyler araması yoluyla vermeye çalışmıştır. Bazı araştırmacılar yazarın eserini Freud'un psikanalizi ile birleştirmişler ve Estragon'un id, Vladimir'in ise süper ego olduğu kanısına varmışlardır. Kahramanlarımız kasvetli, yalnızca kurumuş bir ağacın olduğu yolda Godot'yu beklerken- ki gelmeyeceğini bilerek beklerler- Pozzo ve Lucky ile karşılaşır. Pozzo hizmetçisi olan Lucky'nin boynuna geçirdiği ipele onu kontrol etmektedir. Beckett burada Pozzo'yu burjuvazinin bitmek bilmez nefesi olarak kullanmıştır. Lucky ise sistemin bozuk saatidir ve her bozuk saat gibi arada doğruyu gösterecektir.

Savaşın izlerini sıkı sıkıya hissederiz. Dekorun az oluşu, karamsar ve hükmedici hava metinde ve sahnede sizi içine çekmeyi başarır. Beckett ayrıntıları ustalıkla işler ve okuyucuyu da hiçlik çemberinin içine dahil etmiş olur. Karakterlerin nereden geldikleri ya da nereye gidecekleri belirsiz olduğu gibi mühim de değildir. Beckett, hem "herkes"i temsil edecek güçte, hem de "hiç kimse" olarak kalacak kararlılıkta karakterler yaratır. Estragon ve Vladimir bunun en muazzam örneğidir. Tek amaçları Godot'yu beklemek olan bu ikili birbiriyle sürekli çelişmelerine rağmen birbirlerini tamamlayan bir bütün oluştururlar. Yersiz, yurtsuzluk, hiçbir yere ait olamama esas konudur. Eylemsizlik, riskten uzaklaşmak olduğunda kahramanlar için bu sonsuz bekleyiş her defasında vazgeçilmeye çalışılıp tekrarlanan bir eyleme ve sonunda eylemsizliğe dönüşür. Beckett bunu şu sözlerle anlatır;

VLADIMIR: Eee... Gidelim mi?

ESTRAGON: Evet gidelim.

(Kimildamazlar)

Beckett karakterlerinin dünyası sonu olmayan bir dünyadır. Trajedileri bu sonsuzluğa uzanan savruluş ile vuku bulur ve devam eder. Kartezyen iliklerini en doğal hali ile okuruna sunar. Mantık ve mantıkdışının, zihin ve bedenin çatışmalarını korkusuzca yansıtır. Beckett okuyucusu rahatsızlık hisseder. Bu huzursuzluğun temel nedeni deneyimleme ve belirsizlikleri kabullenme olarak ele alınabilir. Karakterler muntazam birer zıtlık taşıyıcılarıdır.

Zaman kavramlarından bağımsız olduklarını ikinci perdede fark edebiliriz. Ağaçta birkaç tane yaprak belirmiştir. Pozzo kör olmuştur, Lucky ise artık dizesizdir. Vladimir ve Estragon için bir gün süren zaman dilimi esasında uzunca yıllardır. Yazar içi boşaltılmış uygarlığı Lucky üzerinden ustalıkla yansıtır. Artık Pozzo, kör olduğu için itip kaktığı hizmetçiye muhtaç kalmıştır. Burjuvazinin bulanık ve çarpık hali buradan ele alınır yazar tarafından. Ve karakteri aracılığı ile konuşur;

VLADIMIR: Onda iyi olan ne varsa hepsini vampir gibi emip ilğini kuruttuktan sonra... Fırlatıp atıyorsunuz demek... Muz kabuğu gibi! Yani..."

Beckett için insana ait olarak kalan tükenmişliktir ve bu tükenmişlik hem duygularımıza hem de dilsel ve fiziksel bütünlüğümüze gölge düşürür. Hissizleşiriz. Yine de bazen daha iyi yenilmek gerekir.

ESTRAGON: En iyisi kendimi öldüreyim ben, onun yaptığı gibi.

VLADIMIR: O kim, o kim?

ESTRAGON: Milyonlarca kendini öldüren gibi.

VLADIMIR: Olur, laftan bol ne var bizde?

ESTRAGON: Düşünmemek için.

VLADIMIR: Özrümüz var.

ESTRAGON: Duymamak için.

VLADIMIR: Nedenlerimiz var.

ESTRAGON: Tüm ölümlerin sesleri.

VLADIMIR: Kanat sesleri gibi.

ESTRAGON: Yaprak sesi gibi.

VLADIMIR: Kum.

ESTRAGON: Yaprak.

VLADIMIR: Hepsi birden konuşuyorlar.

ESTRAGON: Her biri kendi kendine

VLADIMIR: Ne diyorlar?

ESTRAGON: Yaşamlarını anlatıyorlar.

VLADIMIR: Yaşamış olmaları yetmezmiş gibi.

ESTRAGON: Anlatmadan edemiyorlar.

VLADIMIR: Ölmüş olmaları yetmezmiş gibi.

ESTRAGON: Yetmez ki!

(Sessizlik)

VLADIMIR: Bir şey söyle...

“Her sözcük, sessizlik ve hiçlik üzerinde gereksiz bir lekedir.”

ÖYKÜNÜN GÖR DEDIĞİ KARANLIKLAR

İlknur Demir

Sait Faik “Yazmasam deli olacaktım.” der “Haritada Bir Nokta” adlı öyküsünde ve gördüğü haksızlık karşısında delirmemek için yazar. Şehrazat ise 1001 gece boyunca ölmek için öyküler anlatır tüm kadınları düşman bilen Şehriyar’ a. Derdi olmayanın aklına gelmez yazmak ama derdi olanında aklından çıkmaz.

Öykünün en karakteristik özelliği az konuşmasıdır. Lafı uzatmaz, allayıp pullamaz. Tek bir sözcüğünü çıkardığımızda anlamını yitirir. Kendine güveni tamdır öykünün. Bilgedir ama bilgiye boğmaz okurunu, emir cümleleri kurmaz, temkinlidir, nerede duracağını bilir. Çok az kelimeye çok anlam sığdırır. Fırtınadır. Öncesi ve sonrası vardır. Öykü yazarı anlar, hisseder yavaş yavaş fırtınanın yolda olduğunu. Sessizliğin yavaş yavaş fırtınaya dönüşeceğini. Bazen cehennem nişanında yüzen bir sinağrit balığı, bazen küçük bir parasız yatılı öğrencisi, bazen bir akıl hastanesinin altıncı koğuşu, bazen de bir palto fırtınanın habercisidir. Yazarın kaleminden dökülenler fırtına olup, öykü adını alır ve bekler okurun gelip kendisini bulmasını. Öykü ayrıntıdır. Bu nedenle öykü okuyucusu özeldir. İyi bir öykü okuyucusu bütünün içine gizlenmiş ayrıntıları gözlemleyebilen, aralara serpiştirilmiş sembolleri bulup çıkarabilendir.

Peki; edebiyatın kendi küçük aklı büyük çocuğu olan öykü edebiyat dünyasındaki yerini nasıl aldı? Bilinen ilk öyküler, 1349-1353 Giovanni Boccaccio tarafından yazılan ve on gün boyunca anlatılan yüz öyküden oluşan Decameron adlı eserdir. Öykünün tarihinden söz ederken, Gabriel Garcia Marquez’ in, Umberto Eco’ nun, Voltaire’ in ve Borges’ inde etkilendiği 1001 gece masallarını da unutmamak gerekir.

Öyküyü teorik anlamda ilk inceleyen kişi ise Edgar Allan Poe’ dur. Poe öykü kuramını, Poe manifestosu adıyla anılan dört başlıkta toplamıştır. Buna göre öykü; 1) Okuyucunun kafasında “Tek bir etki” yaratacak bir biçimde planlanacak, 2) Bu “tek bir etki” nin okuyucuda yaratacağı dramatik coşkunun ahlaken biçimlendirici bir deneyim haline gelebilmesi için öykü bir oturuşta okuyup bitirilebilecek kısalıkta olacak,

3) Yazar olayları, karakterleri ve durumları “tek bir etki” etrafında kurgulayacak, 4) “Tek bir etki” nin yaratılması sürecinde yazar şiirsel bir dil kullanacak; yani öyküden tek bir cümle çıkarıldığında bile öykünün gücünden bir şeyler kaybettiği yoğun bir dil kullanacaktır.*

Daha sonra serim, düğüm, çözüm bölümlerinden ve şaşırtıcı sonlardan oluşan olay öyküleriyle Maupassant ve Poe’ nun öykü tanımının sınırlarını gevşeten ve “anlatma göster” diyen durum öyküleriyle Anton Çehov öykü tarihlerindeki yerlerini almışlardır. Dünyanın en büyük öykü ustalarından biri olan Çehov, fikirlerini anlatarak değil, susarak, düşüncelerini yarıda keserek veya satırlar arasına gizleyerek okuyucuya sunmuştur.

Öykünün ülkemizdeki tarihsel yolculuğu 1870 yılında Ahmet Mithat Efendi’ nin Letaif-i Rivayat eseri ile başlamış ve 1892 yılında Sami Paşazade Sezai’ nin batılı anlamda yazdığı ilk hikaye denemesi Küçük Şeyler ile devam etmiştir.

Edebiyatın en önemli özelliklerinden biridir zamanın ruhunu yansıtması. Bu nedenle de son yıllarda öykü de çağa ayak uydurmuş, hızlanmış, sözcük sayısını azaltmış, daha az konuşur olmuştur. Karakter tahlillerinden vazgeçilen, zaman ve mekan kavramlarının önemini yitirdiği bir öykü türüyle “Mikro öykü” yle tanışmıştır okur. Belki de mikro öyküyü en iyi anlatan örnek, Ernest Hemingway’ in altı kelimedenden oluşan öyküsüdür. “ Satılık. Bebek patikleri. Hiç giyilmemiş.”

Öykü gören gözdür. En iyi gördüğü ise karanlıklardır. Burası karanlık der sana. Bak burası karanlık. Aydınlatman gereken yerleri gösterir. Ama nasıl aydınlatacağına karışmaz. İnsan içindir öykü. Özü insandır. İnsana insanı anlatır. Sait Faik boşuna dememiştir. “Bir insanı sevmekle başlar her şey ” diye. Okur görür Sait’ in gösterdiği sevgisizlik karanlığını. Görür görmesine de sevgi ile aydınlatır mı karanlıkları bilinmez.

Yararlanılan Kaynaklar:

*ADAM ÖYKÜ DERGİSİNDEKİ ÖYKÜ TEORİSİ İLE İLGİLİ YAZILARIN İNCELENMESİ. Sezer Hakverdi (Yüksek Lisans Tezi) Eskişehir, 2014

Fırat Işıkgil

Nabokov'un Çiçek Dürbünleri

Vladimir Nabokov'un öykülerinin her biri adeta yaşadığımız dünyaya bir çiçek dürbünü ile bakmamızı sağlayan illüzyonlardır. Kendisi bir kelebkbilimcidir. Bir çiçek dürbünü ile etrafımıza bakacak olursak göreceğimiz tıpkı Rus yazarın hayran olduğu kelekler gibi rengarenk ve son derece estetikdir. Onun öykülerindeki amaç da estetik olanı ifade etmektir. Bunu şu sözleri ile özetler:

“Ben ne didaktik edebiyat yazarım, ne de bu edebiyatın okuyucusuyum. Benim için bir sanat eseri kabaca ‘estetik mutluluk’ diyebileceğim şeyi sağladığı sürece varolur.”

Kuşkusuz yaşadığımız hayatın olumlu ve memnun edici yönleri olduğu kadar, katlanılmaz yönleri de vardır. Nabokov'un estetik mutluluğa ulaşma çabası yaşadığımız hayatta var olan şeylerin katlanılmaz yönlerine olan bir tepki olarak değerlendirilebilir. Bu katlanılmazlığı açıkça ifade etmese de, öykülerinin içine ustaca monte ettiği hicivli anlatımlarında bunu yakalamak mümkündür. Tam da bu noktada sanatın tanımlarından birinin var olandan var olmayana kaçış olduğunu hatırlamak isabetli olur. Sözü edilen hicivler var olanın katlanılmaz yönlerinden uzaklaşmayı temsil ederken; öykülerinin güçlü estetik yönü adeta var olmayana ve ulaşılamayana erişme çabasını temsil eder. Gökkuşağına ulaşip dokunmanın imkansız olduğunu biliriz. Nabokov'un edebiyat dünyasına armağan ettiği çiçek dürbünleri gökkuşağına dokunmamızı sağlamaz belki ama o hissi yaşatmayı vadeder.

Rus yazarın sözünü ettiğimiz amaçlarına ulaşmak için kullandığı araçlardan belki de en önemli olanı izlenimlerdir. Onun yazı sanatına olan izlenimci yaklaşımı tıpkı izlenimci ressamın resim sanatına olan yaklaşımına benzer. Bu akımın etkisindeki ressamın tablolarında hemen hemen hiçbir şey doğada görüldüğü gibi değildir. Onlar doğayı gözlemler ve kompozisyonu kendi zihinlerinde rafine ettikten sonra tuvale yansıtırlar. Sonuç olarak ortaya çıkan resim sanatçının doğaya baktığı andaki izlenimlerinin tuvale yansımış şekli olur.

Buna örnek olan Vincent Van Gogh'un ünlü "Yıldızlı Gece" tablosunu gösterebiliriz. Bu tabloya baktığımızda gökyüzünün adeta çalkalanmakta olduğunu görürüz. Ayrıca kocaman sarı yıldızların çevresindeki aylalar hiç olmadığı kadar büyüktür. Gerçek hayatta ne gökyüzünü bu şekilde çalkalanırken görürüz ne de yıldızların aylalarını bu şekilde büyük görürüz. Nabokov'un öykülerinde de benzer bir durum söz konusudur. Tabiattaki gözlemlerini ve duyularını bizlere olduğu gibi ifade etmek yerine önce kendi zihinsel süzgecinden geçirerek değiştirir ve izlenimleri olarak aktarır. Örneğin öykülerinin birinde piramidimsi bir mozoleyi kremalı şambaba tatlısına benzettiğine tanık olabiliriz. Elektromanyetik bir dalga olduğunu bildiğimiz ışığın apansızın elma ağacı yeşili renginde bir sıvıya dönüşüp odamızın penceresinden içeri akan bir çağlayana dönüştüğüne tanık oluruz. Ya da bir akvaryumda gördüğümüz ve lisedeki biyoloji öğretmenimizin eşeyli ürediğini söylediği balıkların aslında portakal kabuğundan oyulmuş olduğunu öğreniriz...Bu tip tasvirlerin tümü onun anlatılarını özgün hale getiren şeytani detaylardır. Aynı zamanda onun yazı sanatına getirdiği biçimsel yeniliklerdir ve sonrasında gelen postmodernist yazarlara örnek olmuştur.

Nabokov'un oldukça fazla izlenimsel detay içeren tasvirleri mekan duygusunu güçlendirerek okurları öykünün içine çeker. Yine de bu tasvirlerin ne kurgu ile ne de çatışmalar ile bir ilgisi vardır. Herhangi bir simgesel anlamı da yoktur. Ne olay örgüsündeki bir geri dönüşün parçasıdır ne de herhangi bir geçişe hazırlıktır. Tam da bu noktada onun öykülerini okurken hangi beklentiler içinde olmamız ya da olmamamız gerektiğini belirtmek doğru olacaktır. Zira bunu anlayabilmek için öncelikle onun yazı sanatına olan bakış açısını anlamak gerekir. Rus yazar edebiyat öğretmenlerinin sorduğu "yazarın amacı nedir" gibi soruların onun eserlerinde bir karşılığının bulunmadığını ifade eder. Eserlerinde konunun ne olduğundan çok onun nasıl işlendiğinin daha önemli olduğunu vurgular ve herhangi bir mesaj vermeyi amaçlamadığını belirtir. İlaveten bu biçimci yaklaşımın içinde insan faktörü ve doğa sevgisi gibi konular onun okuyucuya aktarmak istedikleri arasında ilk sırada yer almaz. Tabii ki bir sanat eseri okuyucusuna duygu aktarmalıdır ve Nabokov'un öykülerinde de bu aktarım vardır. Ancak öykünün amacı olacak seviyede değildir. Mesela Sait Faik'in öykülerinde okuyuculara yaşama sevincini aktaran ve doğayı sevdiren mucizevi efsunu Nabokov'un öykülerinde bulmayı umut etmek pek de yerinde bir beklenti olmaz. Ayrıca eserlerinin didaktik yönünün olmadığını belirtmiştir. Bu yüzden ki okuyacağımız öykülerden dönemin Rusyası ya da Almanyası ile ilgili bir fikir edinmeye çalışmak da yersiz olacaktır.

Öykülerin biçim yönünün ön planda oluşu onların edebi kalitesini azaltmamakla birlikte tam tersi bir etki yapar ve onlara özgünlük katar. Böylece onun öykülerini ilk bakışta diğerlerinden ayırmamıza olanak sağlar. Bu özgünlük onun yenilikçiliğinin belgesidir adeta. Stanford Üniversitesi'nde yaratıcı yazarlık dersleri veren Nabokov'a göre edebi eserleri bir kez okumak yeterli değildir. Birinci okumada öyküyü oluşturan temel unsurlar öğrenilir. Mekan, zaman, karakterler gibi. Ancak ikinci, üçüncü ve dördüncü okumalar farklıdır. Bu defa ana unsurları öğrenmek gibi bir kaygımız olmadığından mental gücümüzü eserin sanatsal tarafını anlamaya yönlendirebiliriz. Bu sanatsal kısım ise yukarıda belirttiğimiz estetik mutluluğa açılan yegane kapıdır ve bu estetik mutluluğun kaynaklarından biri de onun öykülerindeki izlenimlerdir.

Öykülerinin defalarca okunmasını isteyen Nabokov'un kelebekbilimci oluşu detaylar konusunda ne kadar titiz olduğunun kanıtıdır adeta. Onun kelebeklere karşı olan sevgisi herkesçe bilinir. Kuşkusuz sevmek bir sanattır. Detaylar ise sevdiğimiz bir şeye ilgiyle yoğunlaştığımızda görebildiğimiz unsurlardır. Bu bağlamda 'Tırtılcı' öyküsü Nabokov'un iki büyük sanatını bir araya getirmesi yönüyle dikkat çeker. Bunlar yazma sanatı ve kelebekleri sevme sanatıdır. Öyküde konu edinilen kelebek dükkanını ve sokağı anlatırken yine detaylı ve kendine has izlenimlerini kullanır:

"Tramway numaralarından birini kendine çekip alan sokak, kalabalık bir caddenin köşesinde başlıyordu. Uzun süre kimse farkına varmadan sürünüp gidiyordu, vitrinler ya da bunun gibi sevinçler olmaksızın. Sonra küçük bir meydan geliyor (dört sıra bir hercai menekşe tarhi), trolleybus bunun çevresini hırıldaya-hışırdaya isteksizce dolanıyordu...Halka halka tumbul kahverengi ve gri sosisleriyle bir şarküteri ve sonra birden, birdenbire bir kelebek dükkanı...Geceleyin hele hava yağmurlu olduğunda, asfalt bir fokun sırtı gibi parlarken...sokak göz kırparak koşup giderken..."

Karakterler arasındaki çatışmalar öykülerde birinci plandadır diyemeyiz. Rus yazar karakterlerin girifit ilişkilerini öykülerin sanatsal yönlerinin önüne geçirmez genelde. Sembol kullanmaktan hiç hoşlanmadığını ise yine kendisi çok net biçimde itiraf eder. Dolayısıyla öykülerdeki bir unsurun herhangi bir şeye atıf yaptığını düşünmek yersizdir. Olay örgüsü de tüm sebeplerden dolayı genellikle karmaşık değildir. Öyküler çoğunlukla okura soru sordurmaz ya da bir düşüncenin iki zıt kutbu arasında gelgit yaratmaz. Yaşanan olay ne olursa olsun bir sonuca varır. Nabokov sanki öykünün başlangıcında elimize sönük bir balon tutuşturmuştur ve okudukça şişen balonun mutlaka patlayacağını biliriz. Ancak patlamayla gelen sonun şiddeti değişiklik gösterir. Kimi zaman karakterlerin hayatlarındaki en önemli olaylardan biri olur ve oldukça şiddetlidir. Kimi zaman da hayatın içinden kısa bir kesit olur ve neredeyse hissedilmez. 'Fiyakalı Bir Zat' öyküsünde trene binen çapkın bir yolcu aniden karar değiştirerek varacağı şehirden önce trenden iner. Kısa bir macera yaşadktan sonra aynı trenle asıl gideceği yere doğru olan yolculuğuna devam eder. Fiyakalı zatın belki kendisinin bile unutacağı küçük bir kaçamağa şahit oluruz. Bu öykü ile ilgili hatırlayacağımız en son şeylerden biri sonunda ne olduğudur. 'Tırtılcı' öyküsünde ise başkahraman olan tırtılcımız öykünün sonunda ölür ve öykü gerçekten şiddetli bir sonla bitmiş olur. Kuşkusuz böyle bir son akıllarda kalır. Ölümler sadece 'Tırtılcı' isimli öyküde karşımıza çıkmaz. 'Talih'in İşi', 'Ejderha', 'Çorb'un Dönüşü', 'İntikam' isimli öykülerde de ölümle karşılaşırız. Öykü romana göre kısa bir metindir ve yazarlar kimi zaman şaşırtma yoluyla öyküyü daha etkileyici ya da çarpıcı hale getirmek için ölümü işlerler. Nabokov'un ölümü zaman zaman kullanmasını anlatılarında görece zayıf kalan kurguyu ve olay örgüsünü güçlendirilme çabası olarak görmemek gerektiği kanaatindeyim. Çünkü böyle usta ve ne yaptığını çok iyi bilen bir yazarın kaleminden çıkan güzel öykülerin şaşırtmaya ihtiyaç duymadığı su götürmez bir gerçektir.

Kaldı ki bizi öykünün içine çeken ve bu deha yazarın sanatının çıkış noktası olan detaylı betimlemeler aynı zamanda karakterlerin ve onların bulunduğu mekanların gözümüzün önünde son derece gerçekçi biçimde canlanmasına sebep olur. Böylece başlarına gelen olayları daha gerçekçi hissetmemizin yolu açılır. Örneğin 'Tırtılcı' isimli öyküde kelebek dükkanının ve tırtılların detaylı izlenimsel tasvirleri çok yoğundur, böylece başkahraman Pilgram'ın dünyası ile ilgili yoğun bir görsel bilgiye sahip oluruz ve adeta onun olduğu dünyaya geçiş yapıp onunla tanışırız. Nabokov başkahramanı Pilgram'a acımasız davranıp da öldürmeden önce uzak ülkelerdeki kelebekleri görme konusundaki dayanılmaz isteğini de son derece etkili biçimde vurgulamayı ihmal etmez. Böylece ölümü sonrasında onun bu isteğini yerine getirememiş olmasına üzülmemiz için bir zemin de hazırlamış olur:

"Yakıcı, neredeyse hastalıklı bir yoğunlukla arzu ettiği şey uzak ülkelerdeki en ender rastlanan kelebekleri kendi eliyle avlamak, onların uçuşunu kendi gözleriyle görmek, beline kadar yemyeşil otların içinde durup, kayan ağın hışırtısını, sonra ağın tülünün üzerlerine kapandığı öfkeyle çırpınan kanatları hissetmekti."

Nabokov ilerleyen satırlarda 'Tırtılcı' isimli öykünün ince örgüsünü bu duygu üzerine kurar. Öykünün özellikle başlarında son derece yoğun olan süredurumsal betimlemeler sonlara doğru kendisini mecburen öykülemeye bırakır. Çünkü betimlemeler öyküdeki olayların akıp gitmesine engel olmuştur. Öyküleme tekniğini adeta yelkenlerini şişiren bir rüzgar gibi arkasına alarak ilerleyen öykü gerilimin tırmandığı zirve noktasında son bulur. Tüm öykülerin bu şekilde bittiğini söyleyemeyiz ancak gerilimin zirvesinde biten öykülerin sayısı hiç de azımsanacak seviyede değildir. Aynı zamanda bir satranç problemleri yaratıcısı olan yazarın öykülerinde dikkat çeken bir diğer unsur kişileştirmedir. Nabokov edebi metinleri kurmaca olarak görür ve yazarın yeni bir dünya ya da evren yaratmak üzere kalemi eline aldığını savunur. Ona göre edebi anlatılar insanlıktan ve tarihten ziyade yazarın kendisine aittir ve okur bir öykünün başına geçtiğinde bunun bir edebi metin ve kurmaca olduğunun farkında olmalıdır. Hiç kuşkusuz kurmaca dediğimizde fizik kanunlarını bile baştan yaratarak yeni bir evren oluşturabiliriz zihnimizde. Bu kurgu gereği her insan bir nesneye dönüşebilir. Ya da her nesne bir insanın yaptığı davranışta bulunabilir. 'Talih'in İşi' isimli öyküde kahramanımız Prens Uktomski tren garının saatine baktığında yelkovanın canlandığına şahit oluruz mesela:

"Prens Uktomski duvardaki saatin yaldızlı yelkovanın sert sert baktı. Yelkovan öne doğru atıldı. Bir dakika sonra yeniden silkindi..."

Aynı şekilde 'Kötü Bir Gün' isimli öyküde sarkık eğrelti otlarının dörtnala koştuğunu ve bir demirci atölyesinin sanki insanmışçasına çömelmiş olduğunu okuruz. Tüm bu yazı manevraları Nabokov'un yarattığı kurgu dünyayı çeşitlendiren renklerin birbir türlü tonundan sadece birkaçıdır.

Kelime Kumbaram

Merhaba benim adım Ekin. Okulun okuma yarışmalarında hep birinci olduğumdan arkadaşlarımla sınıfın kitap kurdu. Buradan da anlaşıldığı gibi okumayı çok seviyorum. Sınıfta daha ilk defa öğrenilecek bir kelimeyi çoğu zaman bilirim. Benim canım babam yeni kelimeler öğreneceğim kitaplar seçer hep. Dünyanın en uzun kelimesinin türkçe olduğunu biliyorum mesela yetmiş beş harf ama ne olduğunu aklımda tutamıyorum oldukça uzun. Babam bir yazar ben de büyüdüğümde yazar olmak istiyorum. Her akşam okul bitse de eve gidip babamla yeni kitap okusam diye her şeyi çarçabuk yapıyorum ama zaman hep aynı devam ediyor. O gün okul bitip hızlı adımlarla eve yürüdüm. Kapının önüne geldiğimde merdivenleri zıplaya zıplaya çıktım. Boyumun yetişemediği için parmaklarımla ucuna bir balerin gibi yükselip zile kesik kesik bastım. Kapı otomatığı o rahatsız edici sesiyle beraber açıldı. Çok ağır olan kapımıza var gücümle omuz atıp açtım. İçeriye girdiğimde Don Kişot'u okuduğumuzdan beri aynı şeyi hissediyorum. Bu kapı bir dev ve ben onu her defasında ezip geçiyorum. Evet, kızlar böyle masalları çok sevmez ama ben güçlü bir prensesim. Babam hep böyle der. Asansöre girdiğimde kendimi şanslı hissettim çünkü; boyum burada ki dairemizin olduğu tuşa yetişiyordu. Dördüncü kata geldiğimde sertçe durdu. Yüreğim hopladı. Kapıyı açıp çıktığımda evimizin kapısında her zaman annem açardı. Annem yoktu. Teyzem gelmişti. Koşarak boynuna sarıldım. Annem küçük kız kardeşimi aşı olması için hastaneye götürmüş meğerse. Biz de türkçesi biraz garip olan teyzemle sohbet etmeye başladık. Teyzem Amerika'da yaşıyordu. Bana çok istediğim konuşan bebeği almıştı. Bir de şifreli bir günlük. İnanabiliyor musun şifreli? Bana uçak yolculuğundan bahsetti annemin küçük kız kardeşi.

Akşam hava kararmaya başladığında içime bir sıkıntı girdi. Kapı çalınca annemle babam geldi diye heyecanla koridordan koşarak kapıya gittim. Annem ve pusetten bana gülen gözlerle bakan minik kardeşim geldi. Babam yoktu. Annem bana sıkıca sarılıp öptü. Kardeşimi odasına götürdü.

Annemin çimen yeşili gözlerinden süzülen yaşlar ellerime damlayıp kumbaraya sızıyordu.

Kim bilir belki de kumbara sadece para biriktirmek için değildi. Babam bana her gün mutlaka bir kitap okurdu. Her yeni kitapta mutlaka yeni bir kelime olurdu. Anlamını sorduğumda bana güzelce anlatır ve sözlükte yerini bulmamda yardım ederdi. Babam ve benim için kelimeler bizim küçük sırrımızdı. Mesela bir keresinde anneme teveccühünüz annecim dediğimde şaşkınla bana baka kalmıştı ve ben kendimi bayağı bilmiş hissetmişim. Babamın da dediği gibi "kelimeler büyülüdür Ekin". Babam her akşam için harika kitaplar seçerdi. Oz Büyücüsü mesela, ya da Don Kişot bazı kitaplara itiraz derdim. Ama babam her zaman tatlı bir dille beni ikna ederdi.

Annem odamdaki parlak ışığın altında bile solgun ve yorgun görünüyordu. Sanki konuşmak istemiyordu. Sadece sessizce bakmak, durmak ve ağlamak geliyordu içinden. Bana şefkatle bakan anneme yatakta olduğumu hatırlatmak için ayağa kalkıp yatakta hop hop zıplamaya başladım. Annem hafifçe gülümsediğinde yanaklarından yaşlar süzüldü.

"Anne neden ağlıyorsun?" dedim..

Daha önceleri de ağlamıştı annem; mesela babamın evlilik yıldönümlerinde aldığı yüzünü bir alışveriş merkezinin lavabosunda unuttuğunda, bir de kardeşim doğduğunda üç gece uykusuz kaldığında babamın omzuna yaslanıp sensiz ben ne yaparım dediğinde de gözleri yaşlıydı annemin.... Peki ya şimdi ne oldu? Annem elimden tutup beni oturttu.

"Dikkat et kumbaranı kıracaksın. Bak Ekin'cim bu kumbarayı babam senin için uzunca bir süredir dolduruyordu. Sana bunu bir gün vermeme istedi." Dedi. Annemin ne demek istediğini anlayamıyordum. Babam neden kendi vermiyordu bana.

"Anne babam nerede?"

"Ekin'cim bu hepimiz için çok zor bir durum. Ama babam artık bizimle olamayacak. O artık cennette. "

"Ne demek cennette, ne demek ..." Ekin elinde tuttuğu kumbarayı nereye koyacağını bilemedi. Haykırarak ağlamaya başladığında çığırkan kardeşini de yan odadan bağırmaya başladı. Annesi gidip kardeşini almaya kalktığı anda arkasından avaz avaz bağırdı.

"Hayır anne hayır benim babam ölmedi. Gelip bana kitap okuyacak. Daha dün akşam bana "iyi insanlar, iyi hayvanlar, iyi bulutlar hiçbir zaman kaybolmaz. Seven ölmez... diye okudu" dedi.

Nazım Hikmet'in yazdığı masal kitabını göz ucuyla kitaba hani seven ölmez der kimi kaşlarını çatıp öfkeyle elindeki kumbarayı alıp yere sertçe fırlattı. Kumbara onlarca parçaya bölündü içinden çıkan rengarenk kağıtlar etrafa açıldı. Ekin'in gözleri kocaman açıldı. Babam diye ağlamaya başladı.

"Özür dilerim, özür dilerim." diyerek dağılan kağıtları bir araya toplamaya çalıştı. Annesi içeri kucağındaki yavrucakla girip kızını acılar içinde görünce bunun başında nasıl kalkacağını bilemedi. Hayat arkadaşı, kocası kızlarının babası artık yoktu. Ekin'in yanına oturup anlatmaya çalıştı.

“Babanın hastalığını on ay önce öğrendik. Size hiç belli etmedik. Son gününe kadar seninle kardeşinle vakit geçirmek istedi. Biliyorsun ki o hep bizimle olacak. İstersen sana bu kumbaradan bir tane daha alırsın.”

Üzüm üzüm yaşlar süzülen küçük kız annesinin dizlerine kapanıp hüngür hüngür ağladı. Geriye o ve kelimeler kalmıştı. Bilmedi bir kelimenin üzerinde uyuya kaldı o gece Ekin. “Yetim” Annesi usulca yatağına yatırıp yanağına bir öpücük kondurdu. Sabah uyandığında her şeyin rüya olmasını dilerdi ama Ekin her zaman yaşından daha büyük bir tavır içerisindeydi. Kalktı, yere saçılmış kelime kağıtlarını yavaşça topladı. Hepsini çalışma masasının üzerine koyup renk renk ayırdı. Halının üzerine saçılan kumbaranın kırık parçalarını annesi toplamıştı. Minnet duydu annesine. İçinden canım annem kim bilir sen nasıl üzülüyorsun diye düşünüp yanaklarından akan yaşları silip salona gitti. Akli babasının yazdığı kelimelerdeydi ama aile albümünü gidip almak babasına doya doya bakmak istiyordu. “Ev babamsız amma da sessiz” diye düşündü. En üst sıradaki sert karton kapaktan olan lacivert albümü alıp sayfaları çevirmeye başladı. Annesi ve babasının düğün fotoğraflarına bakmaya başladı. Resmin köşesindeki babasının yazısını fark etti. Babası Her bir sayfaya da kelime yazmıştı. İlk sayfada “sevgi”. İkinci sayfada “aile”, üçüncü sayfada ise Ekin’in doğduğu gün çekilmiş babasının kucağındaki bir günlük halini gördü heyecanla sayfada kelime aradı ama bulamayınca hemencik arkasını çevirdi. İşte sayfanın köşesine kumbaradaki renkli kağıtlardan birine yazılmış katlanmış yapıştırılmış bir kelime mi acaba diye Ekin heyecanla turuncu kağıdın içinde yazanı okudu. İçinde “tohum” yazıyordu. Şaşırdı. Tohum mu diye geçirdi içinden. Koşarak çantasından sözlüğünü çıkarttı ve tohum kelimesini buldu. Okudu anlayamadı. Neden babam bana tohum dedi. Diye düşünürken koşar adım salona geri dönüp gidip diğer resimlere bırakılan kelimeleri okumaya devam etti. Babası bir sonraki sayfaya Ekin in 1.yaş günündeki resminin direk altına “kızım” yazmıştı. Babasının sesi kulaklarında yankılandığı sırada annesi Ekin diye odaya girdi.

“Anne babam...”

“Evet Ekin’cim, ben de şimdiden çok özledim. Bugün ev biraz kalabalık olacak istersen seni arkadaşın Masal’a götürüyüm.”

“Hayır anne ben durup kardeşime bakayım. Merak etme anne, babam bana masal okuduğu son gece “ölüm” kelimesinin ne olduğunu anlatmıştı. Seven ölmez anne. Babam biz çok seviyordu. Ben güçlü bir kızım, babam seni yalnız bırakmamı asla istemezdi.”

“O zaman albümleri kaldıralım beraber. Ne dersin?” Ekin babasıyla beraber olduğu fotoğrafı şeffaf jelatinli sayfadan çıkartıp aldı da akli diğer resimlere yazdığı kelimelerde kalsa da annesine yardım edip albümleri yerine geri koydu. Odasına gidip babasıyla olan fotoğrafı köpük panosuna astı da asarken iğnelemek kalbine ince bir sızı gibi battı. Kapı çalınca masasında duran renkli kelime kağıtlarını toplayıp boş bir kalem kutusuna renk renk her bir kağıdı seve seve yerleştirdi. Babasının elleriyle yazdığı bu kelimeleri daha okumadan ezber biliyor gibi hissetti. Dolup taşan ev hava kararınca sessizliğe büründü gene. Annesi, kardeşi ve kelimeler kalmıştı üç oda bir salon evde.

Beşiğinde uyuyan küçük kız kardeşi Başak’a bakıp; hiçbir şeyden haberi olmayan zavalılık, asla sana kitap okuyacak bir baban olmayacak dedi içinden. Üzüldü ağzından süt akan minik kardeşine ve iki çocuğu ile bir başına yapayalnız kalan annesine. Ama o okuyabilirdi. Babası gibi onu sihirli kelimelerle bilgili bir prenses olmasını sağlayabilirdi.

Peki ya ben? dedi. Peki ya bana kim okuyacak? Babasının sesi kulaklarında yankılandı gene...” Evet çekirge bu akşam da sıra sen de.” Ekin’in gözyaşları yanaklarından harf harf aktı da kelimeler yere döküldü. Çekmecesine koyduğu en sevdiği gökkuşağı renkli kalem kutusunu çıkarttı. Yavaşça fermuarını çekti ve ayağa kalkıp köpük panodan ona bakan babasına bakıp reveransla dedi ve gülümsedi. Oysa bu kelimeyi ilk babasının sesinden duyduğunda amma da gülüp eğlenmişlerdi. Babası defalarca önünde dizlerini kırıp eğilmişti duğunda amma da gülüp eğlenmişlerdi. Babası defalarca önünde dizlerini kırıp eğilmişti. Bu sefer sıra sihirli kelimelerin prensesindeydi.

Yerde serili olan mavi halının üzerindeki kabartma bulutlardan bir tanesinin üzerine bağdaş kurup renkli kağıtları birer birer önünü dizmeye başladı. Kırmızı, turuncu, sarı, yeşil, mavi, lacivert, ve mor diye içinden geçirdiğinde babasının resmine bir kez daha bakarak gülümsedi. Seni çok seviyorum babacığım. "İşte bu bir gökkuşağı" dedi.

Diğerler not kağıtlarından daha büyük ve beyaz olanı ellerinin arasına alıp kalbinin üzerine bastırdı. Gözlerinden yaşlar şıp şıp ellerine damlıyordu. Elini tersiyle yanaklarından süzülen yaşları silip kağıdı açtı. Ağlamaktan şiş gözleri yazılı bulanık gördüğünden gözlerini sıkıca yumdu açtı, tekrar yumdu açtı. Bunu yaparken bir defasında açtığı anda babasını karşısında otururken görmeyi dilesse de bu dileği satırlarla buluşunca son buldu.

Kızım, bir gün bu günün geleceğini biliyordum. Şu an ne kadar üzüntü çektiğini biliyorum ama sen güçlü bir prensessin bunu atlatacaksın. Ben her zaman seninle olacağım. Bugün de okulunu bitirip mezun olduğunda da seçtiğin meslekte başarılar elde ettiğinde de, bir gün bir delikanlıyı sevip aile kurmak istediğinde de ve senin gibi akıllı bir çocuk dünyaya getirdiğinde de. Yani Ekin'cim ben her zaman seninle olacağım. Kardeşinin sana çok ihtiyacı olacak sen akıllı ve çok zeki bir kızsın. Annen senin gibi bir kızı olduğu için çok şanslı. İyi ki bizim kızımızsın. Ben başını gökyüzüne her kaldırdığında sana bakıyor olacağım. Her seslendiğinde sesini duyacağım. Babalar her zaman çocuklarının yanında olur. Elimle ellerini tutamayacak sana kitaplar okuyamayacak saklambaç ve bir çok şeyi yapamayacağım ama her zaman yanınızda olacağım. Bu renkli kağıtlar ise yarım kalan kelime oyunumuza devam etmen için. Kitap okumaya, yeni kelimelerle cümleler kurmaya devam ufaklık. Belki bir gün sen de bizim bu küçük oyunumuzun hikayesini yazarsın. Fotoğraf albümümüze senin için bir kaç kelime bıraktım. Tahmin ediyorum ki sen çoktan buldun. Bende senin yaşlarında babamı kaybetmiş ve ilk koştuğum yer onun fotoğraflarının olduğu albüm olmuştu.

Ekin içinden "tohum" diye bağırdı. Büyük bir dileği kabul olan çocuklar gibi bir an mutlu oldu ve mutlu olduğu için kendine kızdı. Ve babasının yazdığı mektubu okumaya devam etti.

Benim canım kızım bu hayatın doğasında var her canlı bir gün ölümü tadacaktır diye konuşmuştuk ve sen ne demek istediğimi anlayabilmiştin. Ölülerin arkasından mutlu olmaya devam edebilmek gülmek gerek. Hadi benim güzel kızım gülümse.

Seni her zaman sevecek olan baban...

Tarih.....

Ekin hıçkırma hıçkırma ağlamaya başladığında zorla gülümsüyordu. Yere serili olan renkli kağıtlardan bir kaçı açtı bomboşlardı. Kırmızı olan not kağıdını da alıp oturduğu yerden yavaşça ayağa kalkıp çalışma masasına oturdu. Kalemlüğünden bir kalem alıp ilk olarak babasının yazdığı mektuba öldüğü günün tarihini yazdı. Sonrada kırmızı kağıda ilk öğrendiği yeni kelimeyi yazdı "ölüm". Masanın çekmecesinden babasıyla yeni kelimelere cümleler kurduğu defterini çıkartıp önce "tohum" yazdı. Alt satıra geçip cümlesini kurdu.

"Tohum toprağa ekildi." Yazıp bir alt satıra daha geçti. "Ölüm" yazdı çalاکalem. Alt alta sıralandı cümleler.

Babam öldü toprağa gömüldü. Diye yazdığı anda elini ateşe değdirmiş gibi cız etti içi. Yandı da yandı.

Ekin kumbarasına tohum ve ölüm kelimelerini attı. Babasının duvardaki panoda asılı olan fotoğrafına bakarak mavi bir kağıt aldı, o kağıda bir kuş çizdi. Altına da "babam" yazdı.

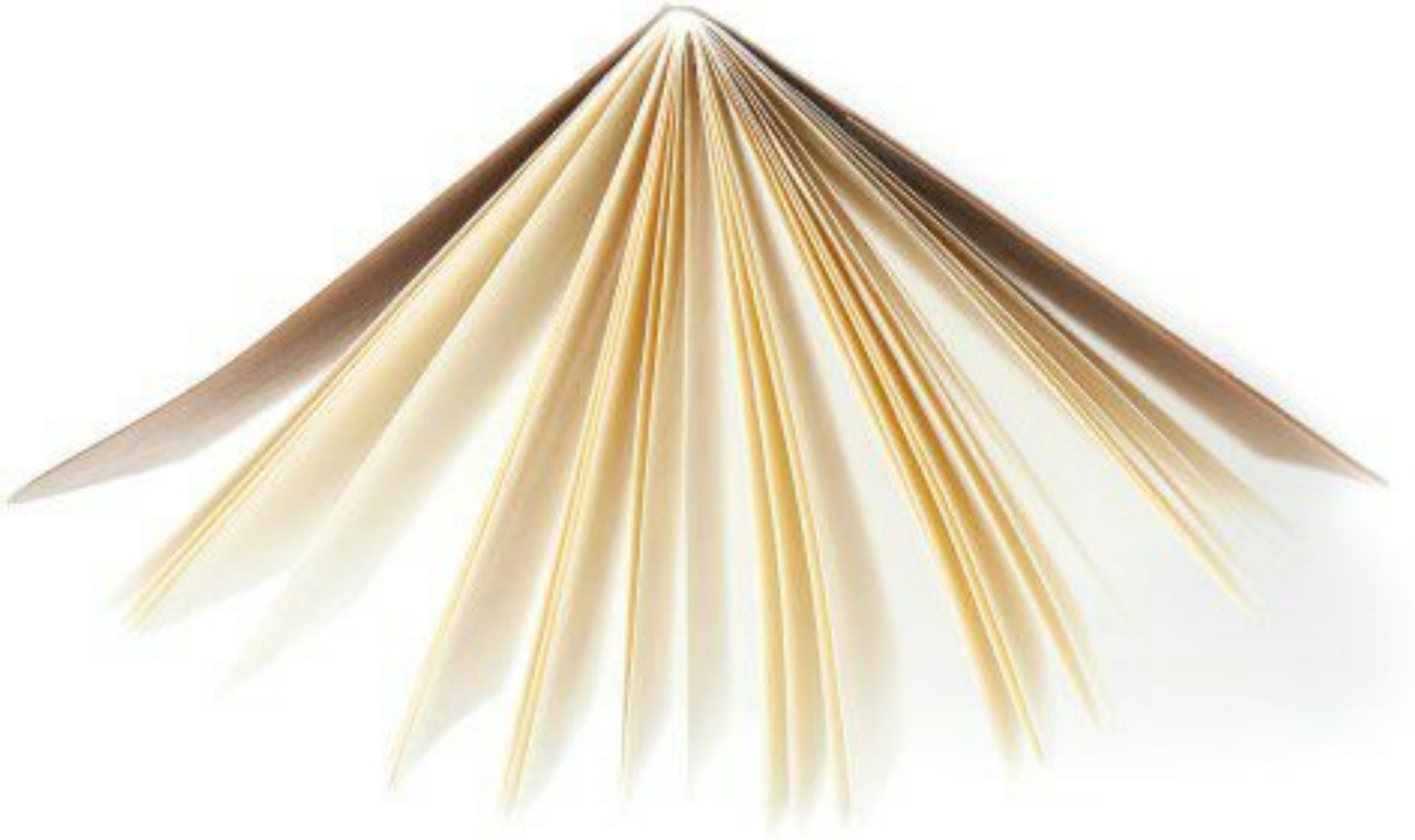

Benim babam mavi ”

Kelime kumbaram dolalı seneler oldu. Kardeşim büyüüp benim yaşıma geldiğinde ona her gün kumbaramdan bir kelime çıkartıp babamın bana gösterdiği gibi öğrettim. Baba kelimesinin anlamını bilen ama hiçbir zaman bir cümle içinde seslenemediği, o şahane adama sahip olamayacağından bu kağıtlara onunda sarılmasını sağlarken büyüdüm. Cümle oldum ona, annem ise biz bir masal kahramanı, babam ise o masalın taa kendisi oldu.

Ekin yayınevine hazırladığı dosyayı teslim ederken sayfaları aniden hızlıca çevirdi. Saçına geçirdiği mavi tükenmez kalemı çıkartıp son sayfasında yazdığı baba kelimesine bir ekleme daha yaptı;

“Benim babam Türkçedeki yüz bini aşkın her kelimenin kökü. ”

W y
i g
n p n
z j c a w
m W L Y R t B k m
L M C X P R k A t P

Sevde Gül Kocalar

Havada Bulut; Sait Faik Abasıyanık'ın 1951 basılan, oldukça farklı kurgusuyla dikkatleri üzerine çeken öykü kitabı. Adalar öykücüsü Sait Faik'in birçok eserinde olduğu gibi, bu eseri de yaşamını sürdürdüğü Burgazada'da geçmektedir. Zaten eserlerinin çoğunu yaşayarak yazdığına inanılan yazar, Havada Bulut adlı eserinde de okuyucuyu bu duruma bir hayli inandırıyor. Ancak kitabın daha giriş bölümünde, sonraki bölümlerde bizlere sunacağı öykülerin Ahmet isimli bir kişiye ait olduğunu belirterek "Ahmet Bey diye biri belki de hiç yoktur, belki bu öyküleri yazan da benimdir, ama siz yine de o yazmış gibi okuyun, o da yazmış olabilir" gibi kafa karıştıran ilginç uyarılarda bulunuyor.

Var olup olmadığından emin olamadığımız Ahmet Bey'in öykülerinden önce yer alan giriş kısmı da kitabın adıyla aynı ismi taşıyor. Yazar, giriş kısmında bizlere daha çok İlerleyen sayfalarda öykülerini dinleyeceğimiz Ahmet Bey ile nasıl tanıştıklarını anlatıyor. Kitabın başında anlatıcı -biz onu Sait Faik olarak algılıyoruz- yaşanmış olayları bulup yazmak üzere Burgazada'da dolanıp duran bir yazardır. Başlarda köydeki zengin bakkalın hayatını kaleme almayı düşünürken köye gelip giden posta müvezziinin anlattığı, köpeği ile konuşan adam ilgisini çekmeye başlıyor. Adam hakkında malumat toplamak zor olmuyor. Posta müvezzii posta taşımaktan çok laf taşımak işiyle uğraşiyor çünkü. Posta müvezzii bir gün adamın bir dergiye yollaması için kendisine zarf verdiğini söylüyor bizim yazara. Yazar da, posta müvezzii de bir anda meraklarına yenik düşüyorlar ve zarfın içinden çıkan öyküyü açıp okuyorlar. Okuduğu öyküden sonra merakı daha çok artan yazar, yavaş fakat sağlam adımlarla köpeğiyle konuşan adamın hayatına girmeye başlıyor. Aralarındaki dostluk bağı giderek kuvvetlenince yazar daha fazla bu vicdan azabıyla yaşayamıyor ve adama zarfını açıp öyküyü okuduğunu itiraf ediyor. Yazar, köpeği ile konuşan adamın öfkeyle karşılık vereceğini beklerken adamın gülen yüzüyle karşılaşılıyor; köpeği ile konuşan adam ise bundan sonra öykülerini okuyabileceği biriyle.

Kitabın bundan sonrası, adını daha sonraki bölümlerde öğrendiğimiz köpeği ile konuşan adam yani Ahmet Bey'in öyküleriyle devam ediyor. Ahmet Bey'in öyküleri daha çok kendi yaşamından izler taşıyor. Öykülerini kaleme alırken üzerine yapışan, ardında bırakmadığı acılarından, hatıralarından ve en çok da Yorgiya isimli genç bir kıza karşı hissettiği imkansız bir aşktan besleniyor. Bazen Ahmet Bey okuyor öyküleri bazen bizim yazar okuyor. Bazı öykülerin arasına ara ara yazar ile Ahmet Bey 'in birkaç diyalogları da sıkışıyor. Eğer var olmayan bir Ahmet Bey'den bahsediyorsak yazarı kendi kendine oturmuş öyküler okurken hayal etmemiz de pek tabii mümkün. Bu diyalog kısımlarında siz de Ahmet Bey'in öykülerinden sıyrılıp gerçek dünyaya geri dönüyor gibi oluyorsunuz. Ancak bu sefer de başka bir öykünün-Ahmet Bey'i konu alan öykünün- içinde olduğunuzu fark etmeniz çok kısa bir zamanınızı alıyor. Sait Faik bu alışılmadık öykü kurgusuyla bir öykünün içinde başka öyküler okuyormuş gibi hissetmenize neden oluyor. Eserin efsunlu anlatım tarzı, Sait Faik'in öykülerinde kullandığı şiirsel ve akıcı üslubuyla birleşince sizi başka bir aleme kolaylıkla taşıyabiliyor.

Kitabın giriş kısmı ne kadar kitapla aynı adı taşısa da kitaba adını veren asıl Havada Bulut öyküsü ilerleyen sayfalarda çıkıyor karşımıza.

"- Götürüyorum, havadaki bulutu kovama doldurdum. Götürüyorum.

Kömürcü Hırsto evvela bir şey anlamadı. Şaşkın şaşkın bu sefer yüzüme baktı:

-Ne bulutu kızım?

-Bayağı bulut... Yusuvarlak, bembeyaz bir bulut...

Şimdi anlamıştı artık. Çocukluk geçirmeyen var mı? Kim bilir, belki o da bir gün kova ile evine güneş götürmüştü:

-Sizin evden içeriye o bulut girmeyecek!"(s:175)

Çocukluk... İnsanın hayatında en saf, en temiz haliyle yaşadığı devre. Hayal kurup kurup her yıkılışında bir yaş daha aldığı gerçeğini de Yorgiya o gün ilk kez tattı belki de. Kovadaki bulut evin içine girmedi. Havada kaldı. Yorgiya da Ahmet Bey'in öykülerinde hep bu saflığıyla, çocukluğuyla, masumiyetiyle kaldı.

"Onda neşeli, zengin bir ömrü, belki de beraberce takıldığı için hemen saadet derecesine yükseliveren sefaleti bulurdum. Dilimde şimdiye kadar duyamadığım tatlar duyar, gözümde, bilemediğim bir insanlık rüyası, bir Walt Disney filminin renkleri uçuşmaya başladılar."(s:193)

Onu kötüye yakıştıramamıştır Ahmet Bey ancak kötünün ona yaklaştığını hissettirmiştir öykülerinde. Yorgiya kitabın ana karakteri değildir, ancak her öykü ucundan kıyısından hep ona dokunmaktadır. Başkasının öyküsüdür anlatılan ama o başkası Yorgiya'nın arkadaşıdır. Başka bir öyküde bir mekanda olan bitenler anlatılır. O mekan Ahmet Bey'in Yorgiya'yı gördüğü bir yerdir. Öyküler başka başkadır ama hepsi bir noktada birbirine dokunur; Yorgiya'da.

Havada Bulut'u incelerken eserin son kısmına geldiğimizde Ahmet Bey'in yazara yazdığı son mektup çıkar karşımıza. Gözlerimiz Yorgiya'yı arar. Bulamaz. Derlenip toplanıp Boğaziçi'nin sapa bir yerinde kahve açmaktan bahsetmektedir mektubunda Ahmet Bey. Bir de yanında kuyruksuz, keneli, miskin bir köpek hayal etmektedir. Yazar şöyle bitirir eseri: "Bana böyle bir kahve ve böyle bir köpeği ve çırağı ile haşır neşir bir adam, bir kahveci görürseniz haber verin. Günün siyasi dedikodularından kurtulmak için kendime ve bütün okuyucularıma, orada bir kahve içmeyi sağlayacağım."(s:253)

Kahveciyi bulan olmuş mudur? Sait Faik kendisine ve bütün okuyucularına çay ismarlamış mıdır? Ahmet Bey sahiden yaşamış mıdır? Kovada bulut taşınır mı? Gözümde tüm okuyucularıyla oturmuş çay içen bir Sait Faik canlanıyor, kıskanıyor insan. Son zamanlarını yalnız geçiren, bu yüzden son öykülerinde hep yalnız insanlara yer veren, içine yönelen Sait Faik'i keyifli keyifli okurlarıyla çay içerken hayal etmek iyi geliyor. Hayal bu ya, biz de sığınağımız kahvenin bir köşesine. O içeri giren kim elinde kovayla? Ahmet Bey! Havada Bulut da sizinle geliyor.

Emre Erbatur

Durakta

Beş kişiydik bu gece. Yine son otobüsü bekliyorduk. Bekleшип duran sansar gibi taksileri sevmeyen beş kişi. Durağı çevreleyen meydanda kimse kalmamıştı. Sarışın genç kızdan gözümü alamıyordum. Ne giyse yakıştıyordu. Biraz fazla makyaj yapıyordu ama istesem silerdi belki. O kadar güzeldi ki. Henüz tanışmamıştık ama. Gözlerime bakmıyordu. Bir baksa gülümseyip ilk sözümü söyleyecektim. Yoksa gece o saatte durup dururken ne desem sapıklık, askıntılık kokacaktı. Kokmasını istemiyordum.

Tam zamanında geldiler. Kocaman bıçaklarıyla önce kızın üzerine yürüdüler. Uçuyorlardı. Para istediler, kız bağırdı. Duraktaki diğer dört kişiye baktı. Kırçıl sakalları uzamış, yün örgü takkesinden yağlı saçları sarkan eli tespihli dayı başını çevirdi ve hemen uyudu. Genç çift bir köşeye çekildi korkuyla. Ben seslendim. Yanıma çağırdım serserileri. İkisine de cüzdanımdaki kallavi banknotlardan ikişer tane verdim. Neyse ki uzatacak kadar zum olmamışlardı henüz. Eksik dişleri, kılıksızlıkları, iğrenç kokularıyla gülümsediler. Sağol baba, Allah razı olsun, dediler ve anında uzadılar karanlık sokaklardan birine doğru.

Artık tanışabilirdik. Biraz pahalıya patlamıştı. Değeceğini umuyordum. İyicil ama seri adımlarla yere oturmuş ağlayan kıza doğru hareketlendim. İki serseri uzaklaşırken kıpırdanan genç çiftten hızlı davranmalıydım. Üstelik otobüs de her an gelebilirdi. Ellerimi montumun ceplerinden çıkarmadan kızın yanına diz çöküp yüzüne bakmaya çalıştım sabırsızlıkla.

“Merhaba,” dedim. “Korkmayın. Bakın gidiyorlar. Geçti. ”

Arkamda bir hışırtı oldu. Genç çift yardımına gelmiş olmalıydı durup dururken. Ben hafif yan dönünce oğlanla gözgöze geldik. Duraksayıp gerilediler. Sol cebimdeki avucumda ısınıp terleyen sustalığı usul usul gevşettim.

Kelebekler

Deniz Güneysu

Tolga Karaçelik, ilk iki filmi *Gişe Memuru* ve *Sarmaşıklar* ile yakaladığı ivmenin ardından son filmi *Kelebekler* ile karşımıza çıkıyor. Yönetmenin daha önce çektiği filmleri baz alırsak, “*Kelebekler*” için daha rahat bir prodüksiyonu hak etmişti diyebiliriz. Fakat umduğu desteği bulamayan Karaçelik, düşük bir bütçe ile büyük bir başarı yakalayarak bence taktir edilmesi gereken bir iş çıkarmış. Film, Sundance Film Festivalinde Juri Özel Ödülünü alarak ülkemize dönmüştür. Sundance Film Festivali, Amerika’da yapılan bağımsız filmlerin desteklenmesi ve kitlelere duyurulması için Hollywood’a bir nevi karşıt görüş sergileyen bir festivaldir. Genellikle diğer festivallerden sıyrılarak, farklı kültürlerin farklı olaylarını konu alan filmleri çoğu zaman tercih etmiştir.

“*Kelebekler*” filmine gelecek olursak, farklı şehirlerde yaşanan üç kardeşin (Cemal, Kenan ve Suzan), yıllardır görmedikleri babasının onları yaşadığı köye çağırmasını ve kardeşlerin bu köye ziyaretlerini konu alıyor. Cemal, Almanya’da uzaya gidemeyen bir astronot, Kenan başarısız bir sanatçı, Suzan ise çalkantılarla dolu hayatından kurtulmaya çalışan bir genç. Üç kardeş yıllardır birbirlerini ve babalarını trajik bir olay sonucu görmemeyi tercih etmiş ve üç farklı hayat yaşamışlardır. Gel gelelim yaşanmamışlıkların getirdiği ortak bir duygu üçününde karakterine hakim. Bu duygu “Boşluk”tur. Buhranlar ardına saklanmış, kaçmayı tercih etmiş bu üç “Boşluk” babalarının köyünde boşluğu doldurmaya gider bir bakıma. En azından öyle umarlar. Fakat köye gittiklerinde ummadıkları bir manzara ile karşılaşır. Baba, ölmüştür ve ardından bir vasiyet bırakmıştır. Karakterlerimiz her ne kadar o köyden ve kendilerinden kaçmak istese de bir tarafları sanki hikayenin sonunu merak eder gibi duruyor. Sonunda babalarının vasiyeti kendiliğinden, ansızın gerçekleşir.

Hikaye klişe gibi görünse de asıl anlam daha derinlerde yatıyor. Kara komedi tarzındaki bu film bir festival filmi sıkıcılığında kesinlikle geçmiyor. Olaydan daha öte karakterlerin ortamlara verdiği tepkiler, karakterlerin ortama kattıkları ile harmanlanarak ortaya alışık olmadığımız bir anlatı biçimi ortaya çıkıyor. Nuri Bilge Ceylan ve muadili yönetmenlerin aksine ters köşe ve absürdizm bu filmin farkını ortaya koyuyor. Tabii ki müthiş bir sinematografisi olmadığı açık, fakat dediğim gibi anlamı burada aramak bizi filme karşı irite edebilir.

Patlayan tavuklar, inanmayan bir imam, masum köylüler üç boşluk. Ve boşluğu dolduramayan üç insan. Finalde yapılan ters köşe ise bence o boşlukların hiçbir zaman dolmayacağı ve boşluğu doldurmanın anlamsız olduğu mesajıydı. Film çoğu sahnesinde güldürmeyi başarıyor. Melodramın ardındaki bu mizah anlayışı seyircinin de hoşuna gitmiş olacak gişede de hatırı sayılır bir izlenmeye sahip oldu. Çeşitli karşıtlıklardan sıkça yararlanan Tolga Karaçelik, kendi sinemasını yaratmayı kafayı koymuş diyebiliriz. Gerçeklikten zaman zaman uzaklaşan, absürd ve beklenmedik şekilde biten finalleriyle “Diğer filminde acaba hangi tuhaf karakterleri göreceğiz ve ne ters gidecek?” diye beklediğimiz bir duruma doğru gidiyor. Gelecek için “Bu adam kesin Oscar kazanır” demesekte sinemamıza yeni bir soluk getireceğe benziyor. Bizde Yazıyorum Dergi Ailesi olarak yönetmene başarılar diliyor ve siz okuyucularımıza da iyi seyirler diliyoruz.

Ölüm Gidenin Adı, Peki Ya Kalanın?

Büşra Canbaz

Sabah ezanını ilk kez duyuyormuşum gibi uyandım o sabah. Yanımda iki kızım, onların yanında babaları. Çift kişilik yatakta dört kişi yatıp beraber uyanmak... Abidin Dino'nun bile çizemeyeceği mutluluk tablosu gibi asılmıştı yatak odasına. Etrafta çit yoktu her sabah erkenden bahçemizde yer eden kargalar bile uyanmamıştı bu sabah. Apartmanımız üç katlıydı, biz en son katında otururken alt katında Ayşe Teyze, onun alzaymır olan eşi Mehmet Amca, bedensel engelli olan kızı Yaşar Abla ile birlikte yaşıyordu. Ayşe Teyze altmışlı yaşlarda, eşi ondan beş yaş daha büyük, kızları Yaşar Abla ise kırklı yaşlarındaydı. Sol eli ve bacaklarında engel olan Yaşar Abla hiç evlenmemiş yıllar boyunca yoldaşlık etmiş ailesine, ailesi de ona. Ayşe Teyze hem kızının hem de eşinin eli ayağı, eksiklerini kapatana, aşlarını pişireni, çamaşırlarını yıkayıp ütöleyeni, sarıp sarmalayanı... Ayşe Teyzenin iki kızı daha var. Büyük kızı Civan Abla, annesine uzak bir yerde yaşıyor. Diğerinin isminden hiç bahsetmedi bu zamana kadar. Evlendikten sonra bir kez bile görüşmemiş o kızıyla, kızının eşi de görüşmelerine hiç fırsat vermemiş. Ne zaman bu olayı bana anlatacak olsa Ayşe Teyze, hemen dökülür boncuk boncuk gözyaşları o tonton yanaklarına. Üzüldüğünü gören Yaşar Abla annesine hemen sıcacık bakar sarılırdı bakışlarıyla ona.

Ayşe Teyze iki haftadır evde yok. Kardeşlerini görmeye Artvin'e gitti. Eşine ve kızına, büyük kızı olan Civan Abla bakıyor. Bayramda buradaydı Civan Abla sonra da gitmedi evine. Bu saatte onlar bile uyanmamışlar daha. Alzaymır olan Mehmet Amca sabah namazını en az üç kere kılar hep ilkmişçesine dualar ederdi Allah'a. Bol bol da Kuran-ı Kerim okurdu...

Haftada birkaç gün Ayşe Teyzenin yanına iner bir bardak çay eşliğinde sohbet ederdik. Derdi varsa onu dinler olabildiğimce derman olmaya çalışır yaralarını sarardık birlikte. Kızlarımı kendi torunları gibi sever her kış iki çift patik örer giydirdi ayaklarına. En güzel mıhlamayı onda yemiştım ve en büyük dertleri de onda dinlemiştım.

Genellikle oturma odasında oturup tespah çeken Mehmet Amca ara ara yanımıza gelir eşimin ne iş yaptığını sorar, kızlarımın adını aklında tutmaya çalışırdı. İki saatlik oturma diliminde bu sahneyi en az üç kez yaşadık. Her seferinde kızlarımın adı ve eşimin mesleği ilkmiş gibi dökülürdü dudaklarımdan...

Büyük kızımı okula götürdüğüm bazı zamanlar küçük kızımı onlara bırakırdım. Döndüğümde kapının ardından gelen gülüşme sesleri onların toruna, benim kızımın da bir yoldaşa ihtiyacının olduğunu gösterirdi. Yaz akşamlarında mutfağından gelen tabak çanak sesleri, mutlulukla kurulan sofraların huzurla toplandığının göstergesiydi. Omzundaki yükü, gül bahçesi olarak görmeyen adıydı Ayşe Teyze. Apartmanımıza sabrı ve selameti işleyen nakıştı...

Dün öğlen Civan Abla ile yolda karşılaşmıştık. Ellerinde bir sürü poşet, yüzünde gülümseme vardı. Ayşe Teyze'nin geldiğini sanarak "gözün aydın" demiştim ama daha gelmemişti Ayşe Teyze. Civan Abla, Ayşe Teyze geldiğinde ona zahmet olmasın diye bakliyatından tut deterjanına kadar bütün alışverişini yapmış. Birde pazara gidip kışlık biber, patlıcan, domates alıp bütün kışlıklarını hazırlamış Ayşe Teyze'nin. En son bir dip köşe temizlik yapması kalmış bir de annesine sevdiği poğaça böreklerden yapmak...

Akşam da apartmandan girdiğimizde mis gibi börek ve kek kokuları geliyordu. Merdivenler Ayşe Teyze'nin her zaman sildiği gibi yumuşatıcı ile silinmişti. Civan Abla bütün görevleri tamamlamıştı. Kızı Yaşar Abla annesinin geleceği saati sayar hale gelmişti. Yarın sabah gelecekti Ayşe Teyze. Mehmet Amca yollarını gözlüyordu...

Bu sabah böyle bir mutluluk tablosu ile uyanıp eşimi işe gönderdikten sonra cama vuran kırmızı ışığın yansımalarına ilişti gözlerim. Bir telaşla camdan baktıktan sonra ambulansın bizim apartmanın önünde olduğunu fark ettim.

"Ah Mehmet Amcam şimdi vakti değil daha Ayşe Teyzem gelmedi..." diye söylenirken içimden, aklıma bu ambulansın Yaşar Abla için gelebileceğini düşündüm. "Annensiz bir yere gitmek yok Yaşar Abla daha..." dedim. Çocuklarımı evde öylece bırakıp merdivenleri üçer beşer inerken çelik kapının orda kalakaldım. İçeride, yerde yatanın Ayşe Teyze olduğunu gördüm. Ve döküldü başımdan aşağı kaynar sular. Etrafımdaki hareketlenme durdu bir an, sesler kesildi kulağımdan sadece bakakaldım Ayşe Teyze'ye. İçimde "Hayır..." nidaları yükselirken sesleri duymaya başladım bir anda. Civan abla bir ruh edasıyla dikilirken yanımda, Mehmet Amca tüm şaşkınlığını gözyaşlarına hapsedmiş çaresizce ağlıyordu. Yaşar abla elini annesine uzatmış "Anne..." diyordu sadece. O "anne..." diyordu ama ben altında yatan onlarca cümleyi anlayabiliyordum. Kalbi duran Ayşe Teyze'nin kalbini geri döndürmek için dakikalarca uğraşan görevliler ilk atımı duyar duymaz hastaneye kaldırdılar Ayşe Teyze'yi. Onlar gitti arkada yaşlı gözlerle koskoca bir aile kaldı, kırık kalpler kaldı, "anne..." nidaları kaldı... Öylece kalmışken kapıda Mehmet Amca olanları unutup niye ağladığımızı sordu. Ardından "Ayşe'm nerede..." soruları... O sordu ben ağladım. O sordu apartman ağladı...

Civan Abla'nın anlatışına göre Ayşe Teyze sabah beşte gelmiş eve. Geldiğinde beti benzi atık olduğundan etrafındaki herkes "hastaneye gidelim..." dese de o "ben evime adım atmak istiyorum..." demiş. Dediğini de yaptırmış ama eve geldikten sonra da fenalaşmış. Sonra da bildiğimiz gibi. Ben olanları dinledikten sonra çok geçmeden ev telefonu çaldı. Acı acı çalmak denir ya, bir telefon ancak bu kadar acı çalabilirdi. Telefonu Yaşar Abla açtı. Ölüm haberini aldıktan sonra bir "anne!" dedi ama bin kez yankılandı odada sesi. Ölüm haberini anlayan Mehmet Amca "hayır gidemezsin, benden izin almadan nereye Ayşe'm..." dese de ölümün en acı sözleriydi bunlar. Bir feryat vardı apartmanımızda, Yaşar Abla "sensiz napaırım?" derken Civan Abla haberi duyar duymaz yere yığıldı...

O an yüreğime öyle bir kor düştü ki o feryatlar da koru alevlendirdikçe alevlendiriyordu. Herkes üzgün herkes perişandı. Ölüm en çok acıandı. Biraz zaman geçtikten sonra Mehmet Amca neye üzüldüğünü unutup “Ayşe’ m nerede?” diye soruyor. Biz aldığımız ölüm haberiyle bir kez yıkılırken, Mehmet Amca daha akıttığı yaşlar kurumadan o ölümün acısını defalarca kez içinde yaşıyordu. Ölüme giderken izin almadı diye Ayşe Teyze’ ye küsüyor sonra küstüğünü unutup yokluğunu sorguluyordu. Her seferinde ilk kez duymuş gibi tepki verirken bir süre sonra tepkileri bile uyuşmaya başladı. Ölümün acısını en çok yaşayan Mehmet Amca’ydı...

Ölmeden iki hafta evvel Ayşe Teyze hissetmiş olacak ki Civan Abla’yı başlarına bıraktı, birbirlerine alıştırdı ve sonra sessizce çekip gitti...

“İnsan birini kaybedince kalbinde kırk mum yanarmış her gün birisi söner kalan biri sonsuza dek yanarmış...” derler. Mehmet Amcanın ve Yaşar Abla’nın kalbindeki mumlar nasıl sönecekti bundan sonra?

Mehmet Amca kalbindeki cenazeyi kaç kez daha kaldıramayacaktı? Kışın annem hiç zorluk çekmesin diye tüm kışlıklarını yapan, evini temizleyen, tüm eksigini alıp dolapları dolduran Civan Abla nasıl kabul edecekti olanları? Ya Yaşar Abla bundan sonra hayatına annesiz nasıl devam edecekti? Küs olduğu kızına annesinin ölüm haberini vermek için ararken haberi aldıktan sonra telefonu yüzüne kapatan damadı bu veballe yaşayacaktı?

Peki ya, annem sever diye yaptığı tepsi tepsi börekleri ve kekleri annesinin cenazesinde dağıtan Civan Abla’nın acısını yüreğinizde hissedebiliyor musunuz?

Bir mutluluk tablosu edasıyla sabah ezanında başlayan günümüz, sela sesleriyle birlikte son buldu... Kırk mumun kırkı da yüreğimizde, dilimizde dualarla uğurladık Ayşe Teyze’yi...

FANTASTİK EDEBİYAT KAÇIŞ EDEBİYATI MIDİR?

Fantastik edebiyat genel olarak gerçeğe dayalı olmayan, doğaüstü anlatımlar içeren yazım tarzı olarak tanımlanmaktadır. Fakat bu tanım kendi içinde bir takım sınırlamaları taşımaktadır. Tanımdan yola çıkacak olursak Cervantes'in Don Kişot'unu ya da Goethe'nin Faust'unu da fantastik edebiyat içerisine almamız gerekir ki; bu eserleri bu türün bir örneği saymak doğru bir söylem olmayacaktır.

Kelimenin etimolojisine baktığımızda Yunanca Phantasia kelimesi ile karşılaşırız. Hayal anlamına gelen Phantasia kelimesinden türeyen Phantastike (Fantastik) ise; hayal edebilme yeteneği anlamına gelmektedir.

Phantastike kelimesinin Ortaçağ Avrupası'nda 'Cin Tutmuş' anlamında kullanıldığı olduysa da 19. yüzyıl ortalarından itibaren bugünkü anlamında kullanılmaya başlanır.

Fantastik edebiyata sıklıkla 'Kaçış edebiyatı' eleştirisi getirilir; okuyucu düşündürme kaygısı taşımayan gerçek hayattan uzaklaştırma amacıyla yazıldığı ileri sürülür.

Daha önceki sayılarda Fantastik hikayeciliğin geleneksel biçimlerinden bahsetmiş; mitler ve peri masallarını anlatmıştık. Ateşin başında geçirilen uzun kış gecelerinde büyükler, gençlere mitler ve peri masallarıyla erdemli insanlar olmanın gerekliliğini, yaşam devam ederken mücadele edemeyecekleri zorluklarla karşılaşabileceklerini anlatan öyküler anlatmışlardır. Geçmişte ve günümüzde toplum bilincinin geliştirilmesinde oynadığı rol bile fantastik edebiyatın 'Kaçış Edebiyatı' yaftasıyla küçümsenmesinin ne kadar haksız bir itham olduğunu ortaya koyuyor.

Günümüzde Fantastik Edebiyatın önemli bir okur kitlesi vardır. Hatta bu yazın sanatının öncülük ettiği filmler milyonlarca insanlar tarafından zevkle izlenmektedir. İlk akla gelen Yüzüklerin Efendisi, Taht Oyunları gibi eserlerin, onları severek okuyan ve izleyenlerin hayal dünyalarına zenginlik kattığı gerçeğini ihmal etmemek gerekir.

Bir roman olarak yazılmamış olsa da aydınlık ve karanlığın savaşını anlatan Star Wars filmlerinin bir fenomen haline gelmiş olmasının altında yatan en önemli neden filmin sinema perdesine yansıdığı dönemde Amerika Birleşik Devletleri'nde halkın umutsuzluğunun iyice artmış olmasıdır. Nixon döneminde yaşanan skandallar, karanlık cinayetler, ırkçılık ve eğitim sorunları arasında sıkışmış Amerikan halkı için tam da filmin orijinal ismi gibi Yeni Bir Umut olmasıdır. Başrol oyuncularından Harrison Ford'un çekimler sırasında "Köpek kıyafetli adamlarla film yapıyoruz." diyerek memnuniyetsizliğini göstermekten çekinmediği, yönetmen George Lucas'ın alacağı tepkilerden çekindiği için gala gecesine katılmak yerine başka bir şehre kaçtığı film, büyük bir heyecan yaratmış, o dönemde geleceğinden kaygı duyan Amerikan halkı ve sonrasında da tüm dünya için önü alınamaz bir fenomen haline gelmişti.

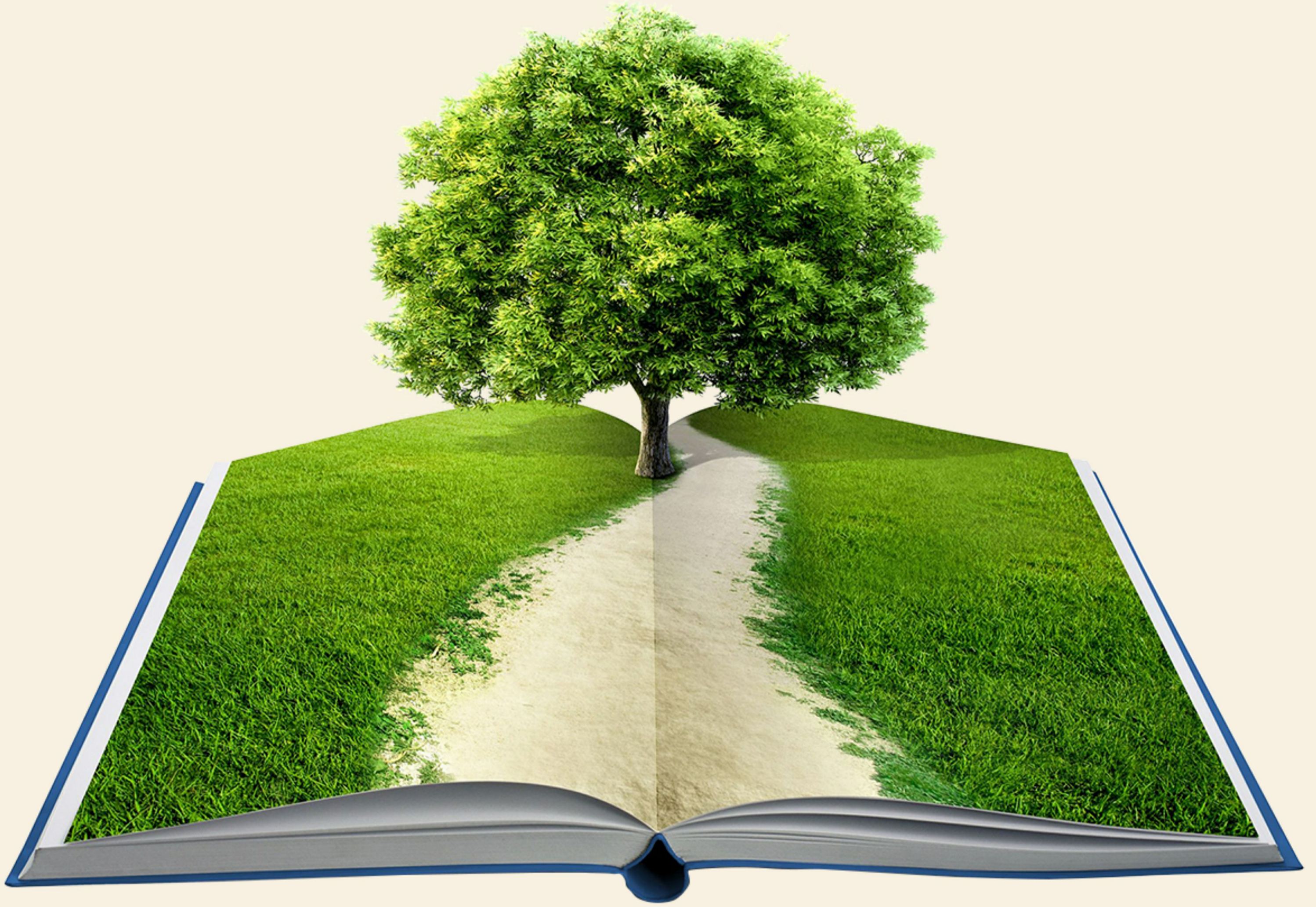
Ülkemizde fantastik öykü ve romanların son yıllarda tersine bir ivme kazansa da genel kabul görmekte zorlana gelmesinin altında sosyo-ekonomik gerekçeler olduğu gibi temel eğitim anlayışımızda mitlerden, efsanelerden ve buna bağlı olarak dünya mitolojisinden yeterince bahsetmemek yatmaktadır.

Doğu fantastik edebiyatında padişahlar, cinler ve kimi zaman korsanların anlatıları yer alır. Avrupa Fantastik edebiyatında ise İskandinav ve Germen mitolojisinin etkileri büyüktür. Şövalyeler yanında, elfler, cüceler, prensler, prensesler büyük rol alır bu hikâyelerde. Bir fantastik öyküde elfler ve cücelerle karşılaşan Avrupalı bir çocuk bunları yadırgamadan kabul eder ve hikayenin içine kolaylıkla dalabilir.

Ne Arap ne de Batı kültürünün bizim edebiyatımızda karşılığı pek bulunmuyor. Edebiyat, esasen Osmanlı'nın son dönemlerinde ilgilenilir ve konuşulur olmuştur. Halk arasında İslam motifleri içeren Muhammediye ve Ahmediye kitapçıklarının hediye edilmesi ve uzun kış gecelerinde toplaşılarak okunması gelenek olsa da gerçek anlamda halka ulaşabilen bir üretim söz konusu olmamıştır. Batı tesiri ile yapılan denemeler halkın geneline ulaşmamış ehli-i Sefa arasında konuşulur, değerlendirilir olmuştur. Yaşanan sefalet, savaşlar ve açlık halkın edebiyata lüzumsuz bir faaliyet olarak bakmasına neden olmuştur.

İnternet çağının tartışmasız bir nimeti olan bilgiye kolay erişim, genç zihinlerin çok küçük yaşlardan itibaren yabancı dillere aşina olması, kenarda köşede kalmış kitapların bile çevirilerinin raflarda bulunabiliyor olması; fantastik edebiyatın gençler arasında daha yaygın kabul görmesini sağlamıştır.

Çok iyi örneklerinin yanında beğenilmeyen örnekleri de bulunan; henüz ülkemizde emekleme devrini yaşayan bu yazın türü için gelecekte daha olumlu sözler söyleme olasılığımız daha çok olacak gibi görünüyor. Eline kalem alıp, zihninden geçenleri kağıda dökme kararlılığı ve cesaretini gösteren gençler için önemli bir araç olan internet yayıncılığı takip edildiğinde gelişme ve çoğalmanın belirtileri de rahatlıkla gözlenebiliyor. Bu artışın Fantastik Edebiyata hak ettiği saygıyı sağlayacağı, kaçış edebiyatı olarak anılmasına neden olan basitliğinden sıyrılacağı, istençli, beğenilme kaygısı taşımayan ve korkusuz birinin yazacağı bir eserin hepimiz için 'Yeni Bir Umut' olacağı günler çok da uzak görünmüyor.

MIKRO ÖYKÜ

Ömer Kaya Yadsıma Mikro Öykü

-Sonra ne oldu?

-Canın sağ olsun, deyip suya atladım. Yüzmeyi hiç unutmamıştım.

Hicret Birlik Çilekli Naftalin Mikro Öykü

Ucuna güneşin doğuşunu astığım hayal yumaklarını kontrol ettikten sonra uzanıp yattığım bu eski püskü kanepenin en sevdiğim tarafı kendi icadım olan çilekli naftalin kokusu. Bugün de güveleri yendim. Herkese iyi geceler dilerim

Aynur Türk Kartvizit Mikro Öykü

Timuni sokağı ile San Sebastian sokağı arasında gökdelenin dördüncü katında “damatlık” satan mağazalar yer alıyor. İsteğe göre, siparişe dikildiği gibi, “kiralık damatlıklar” da mevcut. İşimiz bittiğinde güler yüzlü satıcı, “ristretto bianco” kahvesi ikram ediyor. Sohbet sırasında kendi kartvizitinin yanında bir üst katta bulunan fantezi ürünler satan dükkanın kartını da uzatıyor. İhtiyaç duyabilirmişiz...

Barış Bozdağılı Beklemenin Rengi Mikro Öykü

Kaldırımında saçlarını yolan yaşlı bir kadına rastladım.
Arkamı dönüp tekrar baktım.
Bana beyaz bir tutam uzattı. Başını kaldırmadan.
Yaklaşıp aldım istemsizce.
Bir iki adım atıp tekrar dönüp baktım.
Beyaz gömleğe sarıldı. Beyaz araca bindirildi zorla.
Çaresiz, ağzını parmaklıklı o minik cama dayadı.
'onlara dikkat et. Dedi bağırarak. Onlar benim
umutlarımdı.'

SAATİ SEVMEMEYE KURULMUŞ BİR HİKÂYE

Elif Kaymazlı

Oturduğu evin penceresine her gün kafasını dayayıp, kitaplar okuyup düşler kurardı. Hayatı, okuduğu hikâyelerle dopdoluydu, mutluydu, huzurluydu ve sessiz bir mutluluk içindeydi. Onu kitaplarla tanıştıran ortaokul hocası Aliye Hanım'dı. Her ay şehre inip Sevgi için kitaplar alırdı. Kasabada sadece ilk ve ortaokul vardı. Lise şehirde olduğu için ailesi göndermemişti. Tek hayali hocası gibi Üniversite okumaktı. Annesi ,“okuyup da ne olacaksın, otur oturduğun yerde” diyordu.

Sevgi de kitaplara sarıldı. Okuduğu kitaplarla dışarıları seyretmiş gibi gözüксе de kendi içinin dünyasını da yaşardı. Her gün gazetelerde okuyordu evren kötülüklerle doluydu. Kendine yarattığı bu dünyada hiç bir kötülük yoktu. Görünen evren de bazen insanları anlamaya çalışmayı denedi. Ama insanlar onun kafasında hayal ettiği dünyadaki gibi iyi değillerdi. Onun için kendi içinde yaşamaya karar verdi. Bazen o pencere kenarında saatlerce oturur, okuduğu hikâyeye kadınları düşlerdi. Kendisi olmak istediği hikâyeye kadınlar vardı. Aşk ve tutkuyla bağlandığı hikâyeye adamlar.” Ne olurdu, o hikâyeye adamlardan birisi gibi bir adam çıksa karşıma” derdi. Kendi yarattığı dünyada hep o hayal ettiği aşk kokan adamlarla nefes alırdı ama gerçek ve görünen dünya da öyle adamlar yoktu. Onun için bu hayatta, hep bir şeyler eksik gibi gelirdi.

Yaşı da normal evlenme yaşını geçmişti. Oturduğu kasaba da bütün genç kızlar on dokuz yaşını doldurur doldurmaz evlendirilirdi. Bazen istemeye gelirlerdi Sevgi'yi ve her gelene bir göz süzdürür ve olmaz der çıkardı. Genelde onu istemeye gelenleri ya göğüslerine ya da kalçalarına bakarken yakalardı. İşte o zaman kendini etine buduna bakılıp alınan bir hayvan gibi hissedirdi. O istiyordu ki gözlerimin içindeki “ben”lere bakan ve onları görenler olsun. Gelecek zamana ait umut dolu, aşk dolu çocuklar doğurmayı düşlerdi.

Çocukların adını bile düşünmüştü. Kız olursa Türkan, erkek olursa Kadir koyacaktı çünkü Türkan Şoray'ı ve Kadir İnanır'ı çok seviyordu. Bütün filmlerini izlemişti. En çok severek izlediği film ise "Al yazmadım" filmiydi. Bu filmi belki de on ya da yirmi kere izlemişti. O filmdeki "Sevgi neydi? Sevgi emektir" cümlesini kocaman harflerle yazıp odasının başköşesine asmıştı.

Annesi bazen odasına girer, "şu yazıyı kaldır, zaten hep bu yüzden seni istemeye gelen insanlara hayır diyorsun" derdi. "Hayat okuduğun romanlardaki gibi değil, gerçek dünyaya dön" diye de bağırarak odasından çıkardı. Aslında onun kafasında yarattığı dünya gerçektir ve tamamen kendisiydi. "Tamamen benim dünyam olan bir insanla evlenmek istiyorum" diye annesine kızarak söylenirdi. Annesi de, "artık evde kuruyan kızlara döndün bak kaç senedir seni istemeye gelende yok" der, yarasına tuz basardı. Çok bir şey istemiyordu aslında aşk ile sevebileceği bir adam istiyordu. O adama umut gibi masmavi çocuklar doğurabileceğini düşünüyordu. Sevmediği bir adamla evlenmektense evde kurumayı tercih ediyordu.

Yine bir gün istemeye geldiler Sevgi'yi. Kahveleri ikram ederken adamı baştan aşağı bir süzdü ve yine hayır dedi. Bu sefer artık annesi dayanamadı ve odasında camın kenarına dizdiği bütün romanları, o ağlaya ağlaya, gözlerinin önünde param parça etti. En çok sevdiği kitabı "Kürk Mantolu Madonna"yı param parça halde görünce, çığlık çığlığa bağırmaya başladı. Bu kitabı on ya da on beş defa okumuştur. Her defasında yeniden okuyormuş gibi okumuştur. Sevgi birden bire kendini boşluğun içine düşmüş bir kelebek gibi hissetti. O boşluktan çıkması için bir kapısı bile yoktu çünkü annesi bütün kapılarını yakmıştı. Bütün hayatı kül yığınına dönmüştü ve ondan kalan parçalar oraya buraya savruluyordu. Sevgi artık camın kenarına oturmuyor ve düşler kuramıyordu. Ölü gözlerle, kimsenin ulaşamayacağı kalın bir duvarın ardından bakıyordu. Yüzünde ışık huzmesi bir daha hiç yanmadı, gözbebekleri bir daha ıslık ıslık hiç parlamadı. Bütün hayalleri ellerinden alınmıştı. Hayalsiz, kendini bir hiç gibi hissetmeye başladı. Boş gözlerle evin içini seyrediyor, sobada fokurdayan çaydanlığı, duvarda asılı eski yıpranmış resimleri, yerde eskiden rengi kırmızı olan ama şimdi Gülkurusu rengine bürünen halının çizgilerini seyrediyor ve her şeyin anlamsız, boş olduğunu düşünüyordu. O okuduğu kitaplardan kendine küçücük olan evde kocaman bir dünya kurmuştu. O dünyası artık yok olmuştu. Ne yapacağını ve vaktini nasıl geçireceğini bilemiyordu.

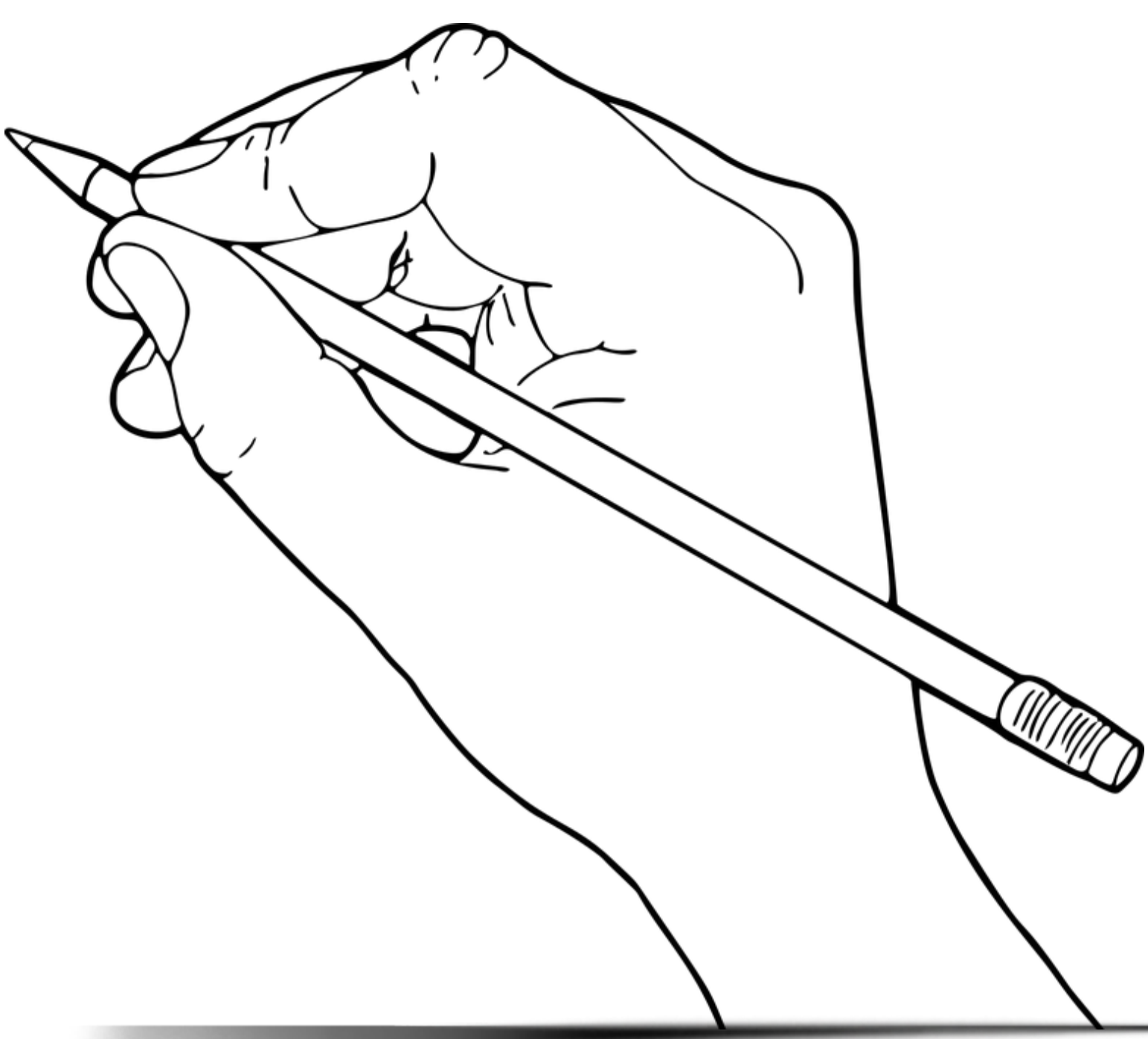
Dışarıya çıkmak, güneşin sıcaklığını yüreğinde hissetmek ve kalabalık insanlar içine karışmak için de bir çaba sarf etmiyordu. Onun güneşi kitaplarıydı. Annesi bazen öyle boş gözlerle baktığını görüyor ama hiç bir şey yapmıyordu.

Yine bir gün Sevgi'yi istemeye geldiler ve daha bu ıstıraba dayanamayarak "evet" dedi. Adamın suretine bile bakmamıştı ve düştüğü bu boşluktan sadece çıkmak istiyordu.

Ertesi hafta düğün dernek kuruldu. Sevgi o suretine bile bakmadığı adamla evlendi. İlk gece olanlar oldu. Sevgi düştüğü boşluklara daha derin kuyular kazdı. Adam resmen caninin teki çıkmıştı. Sevgi'nin canını acıta acıta seviyordu. "Belki de yaşadığı hayatta herkes onu inciterek sevmişti. Hep o yüzden o da acıtarak sevmeyi öğrenmişti" hangi kitapta okumuştun bu cümleyi onu bile hatırlayamadı. Sevginin bütün vücudu morluklar içinde kalmıştı. Kocasını dediği adama yapma etme dedikçe sanki o resmen zevk alıyor, ağzının salyalarını akıtarak daha fazla canını acıtıyordu. Günler sanki durmuş geçmek bile bilmiyordu. Zamanın akrebinin yüreğinden tutup beyninde güzel olan bir anı arıyordu ama bulamayınca, akrebin iğnesini çıkartıp acıyan yerini tekrar acıtıyordu. Her şey çok ağır geliyordu yüreğine çünkü kanatlarından vurulmuştu. Ölecek gibi oluyor ölemiyordu. Acı bir çengelli iğne misali ne kadar çıkarmaya çalışsa o kadar içine batıyordu. İçinde uğurlayamadığı acılarını dışarı çıkartıp gökyüzüne savuramıyordu. En son okuduğu kitaptan bir cümle geldi aklına, "Sıcaklığını yitiren acılar sonsuzluğa uğurlanmalı" onun acıları sıcaklığını taptaze koruyordu. Acılarını beyninin diplerine saklamak istiyor, bir yandan da her gün görebileceğin yerlere koyuyordu. O koyduğu yerlerdeki dikenleri alıp alıp bileklerini kesiyor ama kanlar akıyordu. O boşlukta öylece oturup zamanı bekliyordu Evleneli koca üç ay olmuştu. Aynalara bakmaya korkuyordu çünkü yüzü kendisine ait değilmiş gibi duruyordu. Her aynaya baktığında, aynanın diğer yönünde başka birine bakıyormuş gibi hissediyordu. Sevgi, üç ayın sonunda daha fazla dayanamadı. Oysaki o adı gibi sevgi dolu bir insan istemişti..

Sevgi bu ıstıraba daha fazla dayanamayarak, kaldı kasabanın hemen yanında, altından yeşil sular akan köprüye çıktı. Kollarını sonsuzluk gibi açarak, kendini yeşil sulara bıraktı. Cesedini dört saat sonra balıkçılar buldu. Otopsi için Sevgi'nin cansız bedenini şehre gönderdiler. Otopsi de iki aylık hamile olduğu anlaşıldı. Oysaki o sevdiği adamdan umut dolu mavi çocuklar doğurmayı düşünüyordu.

Aslı Cansız
Yazarlık Akademisi

“Yazmak zor zanaat azizim. Feyz almaksa en derinden etkileyeni insanı.”

“Kelimelerim yine düğüm düğüm oldu zihnimde. Elim gitmiyor kaleme bir türlü. Akademi için kabul mektubumu aldığımda halbuki sevinçten havalara uçmuştum. Fakat mektubun en alt sol köşesine sıkıştırılmaya çalışılan notu günler sonra tesadüfen gördüğüme inanamıyorum. Ya o notu görmeseydim. Allah’ım aksini düşünmek bile istemiyorum.

Hemen yazmaya başlamam gerekiyor. Ne zor şeymiş verilen konuya göre bir şeyler karalamak hem de zamanı belli olarak. Halbuki bugüne kadar zaman mefhumum olmadan sürekli bir şeyler karalayıp kaleme kağıdı buluşturmuştum. Karalamıştım bir şeyler karalamasına da kendi kendimeydi her şey.

Bir gün annemin yazılarımı görüp de benden habersiz akademiye göndermesiyle değişti tüm dünyam. Kabul mektubumdan sonra ise demek ki varmış bende de umut ışığı diye düşünmekten kendimi alamadım. Bir taraftan da Yazarlık Akademisine gidip de rezil olmaktan, nutkumun tutulup yazamamaktan ödüm kopuyor, elim ayağım birbirine dolanıyor.

Ben Asel, 18 yaşında yazar olma sevdasıyla bu yola baş koymuş, çok kitap okumaktan gerçekte hayali bazen tam ayırt edemeyen bir kızım. “Allah utandırmasın.” deyip bir cesaret akademiye kaydoldum. Yazar olmak en büyük hayalim. Akademi de okumak ise benim için hayalin de ötesinde bir yaşam. Sabahattin Ali, Namık Kemal, Ömer Seyfettin, Cemal Süreyya, Ahmet Hamdi Tanpınar, Halide Edip Adivar ve nicesi...

Yazarların hayatlarından, yaşanmışlıklarından, yazma sevdalarından ve nasıl yazdıklarından yola çıkılarak kurulan Yazarlık Akademisi ön kabullerini geçen genç yazarlar ya da adaylar ya da benim gibi aday adayları için yakında kapılarını açıyor.”

“Ve oyun başlasın, iyi yazan kazansın.”

Son yazdığım cümledeki öz güven ile umarım başarırım. Günlüğüm benim kutsal mabedim. Oraya yazdıklarım aslında gerçek ben. Umarım kendimi orada daha iyi tanırım. Saat neredeyse sabaha karşı beş olmuştu, ben hala kalbimdeki kanat seslerini yavaşlatamamıştım. Odamın penceresini açtım ve yemyeşil derinliklerde soluğumu kaybedercesine soğğun yüzüme vurmasıyla kendime geldim. Aslında hep yaptığım şeydir bu. Eğer ki kalbimin heyecanını dindiremiyorsam yeşil ve soğğun ellerine teslim ederim bedenimi.

Nitekim yine kendime getirmişti beni kalp atışımın yavaşladığını kendi ritmine döndüğünü hissederek gibiydim. Ne garip insan hem kalbi delicesine atsin istiyor hem de sakin kalıp düşüncelerini düzene sokmak istiyor. Ne garip şu ademoğlu. Sabahlığımı üzerime geçirip mutfağın yolunu tuttum. Bu hayatta yazmaktan başka iyi gelen diğer bir şey ise sıcak bir kahve. Parasını yaklaşık dört ay biriktirmiş olsam da bu tada değer. Kahve içmeyen ya da sevmeyen insanları anlamakta bazen zorlanıyorum. Böyle bir tadı nasıl olur da kendilerinden mahrum ederler anlamak zor. Sıcacık kahvemi üç yudumda bitirip zihnimi toparladıktan sonra güne başlamak en büyük şansım olsa gerek.

Odama gidip üzerime bir şeyler giydim.

Klasik sokak kombinim olan siyah pantolonum ve annemden kalma vintage diye tabir edilen beyaz gömleğim ve atkuyruğu yapmaktan bir türlü vazgeçemediğim saçlarımla akademiye gitmeye hazırdım

Valizimi tabii ki benim yerime her şeyi planlayan annem hazırladı. Zaten aksi mümkün değildi. Ne beni ne de bir başkasını dinlerdi annem. Eğer o istiyorsa dediği yapılacak o kadar. Sizin ne düşündüğünüz değil onun ne istediği daha önemliydi her zaman. Ki ben heyecandan valizi yapmam gerektiğini unutmuşum. O yüzden bu sefer ki annecilik oyunu işime geldi. Saat dokuzda akademinin toplantı salonunda olmamız gerekiyordu. Fakat biz analı kızlı heyecan melekleri olduğumuz için güneş daha doğmadan giyinip kuşanmış, valizi kapının önüne koymuş bekliyorduk. Evin içinde dönüp durup dört kez annemle çarpıştıktan sonra bu heyecan ve stres fırtınasıyla evde duramayacağımıza karar verip akademiye yaklaşık iki saat önceden gitmeye karar verdik. Yollara düştük de içimde fırtınalar, kasırgalar kopuyor. Yapraklar havada uçuşuyor. Ağaçların dalları birbirine vura vura adeta çığlıklar atıyor. Zaman sanki geçmiyor. Akreple yelkovan bana küsmüş bense birkaç dakika daha hızlı geçmeleri için emirlerine amade bekliyordum.

Hayallerimi bavulumla beraber kalbimde taşıyarak geldiğim akademinin kapısında annemle vedalaştık. Bu yolculukta kalemim ve ben baş başa yol almalıydık. Sessiz sakin, şehirden uzak devasa bir okul inşa etmişler. Öylesine büyük ki; tek bina, içinde yatakhane, derslikler, yemekhane, kütüphane, toplantı salonu var. Hepsini tek bir bina içinde toplamışlar ki herkes her zaman birbiriyle karşılaşabilsin. Aslında çok da iyi düşünmüşler eğer ki benim gibi asosyaller varsa herhalde burada uzun zaman yalnız kalamaz. Ki akademinin faaliyet alanı araştırdığım kadarıyla epey geniş. Müdire Hanım beni alıp kalacağım odayı gösteriyor ayrıca bir ihtiyacım olursa diye de bana yardımcı olacak görevli kadınla da tanıştırmayı ihmal etmiyor. Buranın bir garip özelliğini de o an öğreniyorum. Akademiye en vasıflıdan en vasıfsıza kadar herkes kadın. Bunun sebebi ise bizi başka cinsin bizden biri kadar iyi anlayamayacak olmasıymış. Yaşa be müdire bende seninle aynı fikirdeyim.

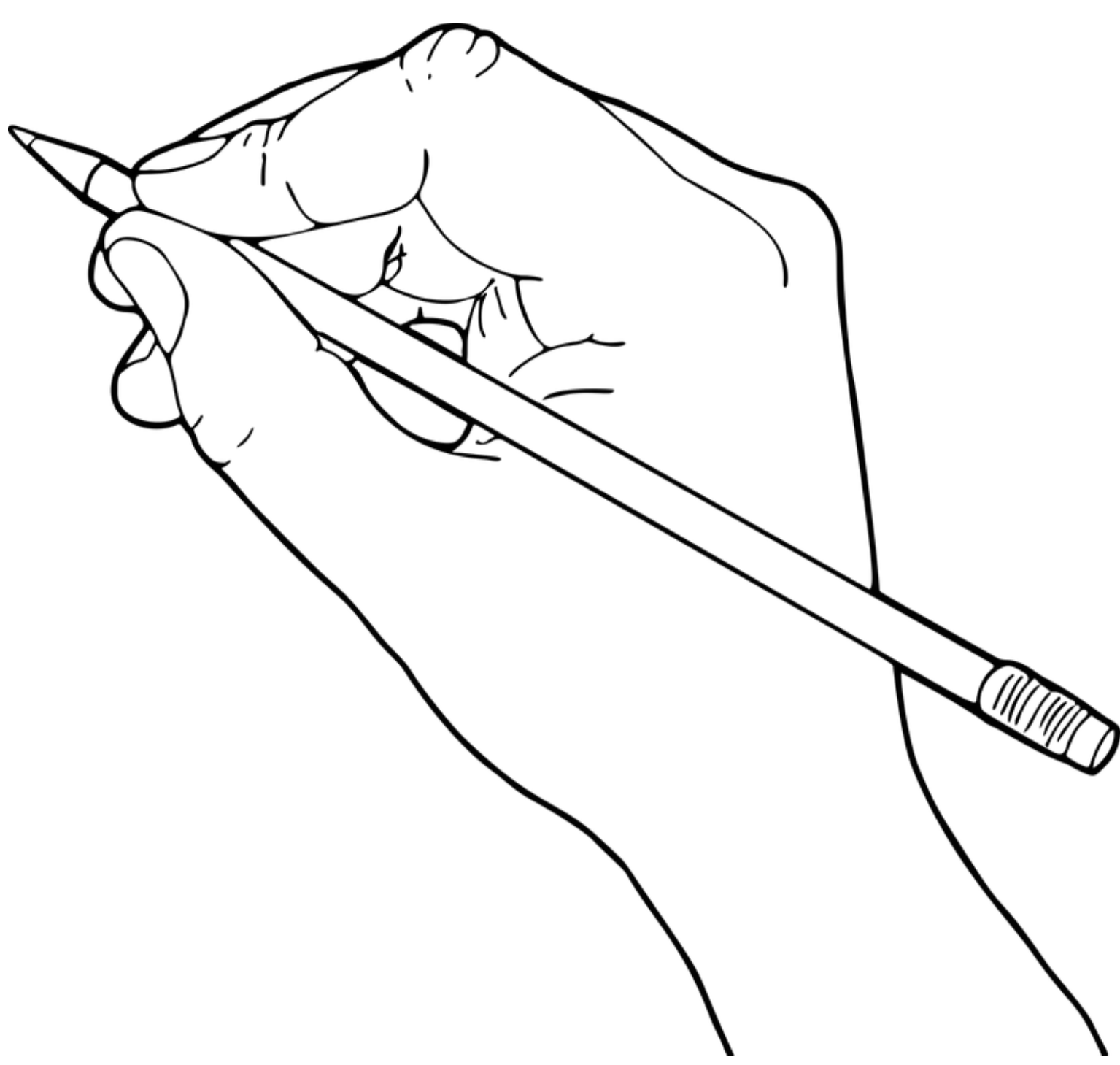
Odam akademinin en üst katındaki yatakhane bölümünün en sonunda. Sanırım son odayı ben kaptım bu da demek oluyor ki akademiye katılan son öğrenci benim. Odamın olağandan küçük olmasını pek umursamıyor olsam da nefes alacak ufak bir balkonunun olması beni neşelendirmeye yetiyor hatta artıyor da. Hemen balkonuma ufak bir masa ve sandalye alıp yazılarımı bol oksijende yazabilmenin hayalini kuruyorum. Neyse hayal kurmanın şimdi zamanı değil ve bir an önce eşyalarımı yerleştirip zemin kattaki toplantı salonuna tanışma merasimine yetişmeliyim. Odamın küçük ve eşyalarımın az olması dolayısıyla yerleşme faslım çok da zamanımı almadı. Son olarak kahve makinemi ve yılların eskitemediği ve kırılmasın diye zaman zaman pamuklara sardığım kupamı da yatağımın yanındaki komodine yerleştirip odadan çıktım. Kapıların parmak iziyle açılıyor olması ve anahtarımı unutacağım stresinin olmaması ne büyük lüks benim için.

Akademinin bir diğer ilginç yönü ise asansör olmaması. İşte bu yürümeyi pek sevmeyen ben için fena bir durumdu. Evden ekmek almaya çıkmak bile zulümken şimdi dört kat aşağı inmek zulümlerin en büyüğüydü benim için.

Sağ duvarda yatakhaneinin kuralları tek tek büyük harflerle yazarken sol tarafında yatakhanedeki kızların yazdığı anekdotlar vardı. Burasının çok ilginç bir yer olduğunu duymuştum da böylesine bir durumu hayal etmemiştim sanırım. Bir kat aşağıda ise kütüphane vardı. Burası dünyanın sayılı kütüphanelerinden biriydi. On binlerce belki de milyonlarca kitap gözüme çarpmıştı. Devasa tavanında Türk şair ve yazarların portreleri yer alıyordu. Nereye bakacağımı bilemeden gözüm bir oraya bir buraya kayıp duruyordu. İnanılır gibi değil böylesine güzel bir mimariyi gözlerimden mahrum etmediğim için çok şanslıyım. Dört bölüm şeklinde ayrılan kütüphanede her bölümde tahta masa ve sandalyeler mevcuttu. O kadar çok kitap vardı ki buraya teknolojiyi sokmamakla ne büyük bir iyilik yapmışlardı. Kütüphaneden her ne kadar ayrılmak istemesem de tanışma merasimine geç kalıp o garip duyguyu yaşamak da istemiyorum. İkinci kattaki derslikleri çabucak geçip birinci kattaki toplantı salonuna ulaşmayı sonunda başarmıştım. Kütüphaneye nazaran oldukça küçük bir odaya toplantı salonu demelerini hayretle karşıladım. Müdire Hanım gri tonlarda giydiği etek ceket takımıyla hem ciddi hem de sade bir havaya bürünmüştü. Hemen kendime orta sıralarda yer edinip tanışma merasiminin gerçekleşmesini izledim. Herkes öylesine öz güvenle kendini tanıttı ki benim sesimin titremesini şaşkınlıkla izlediler. Aslında ilginç bulmakta haklılardı yazmak bir nevi kelimelerine güvenmek demektir. E bu da kendine güvenmekle eş değerdi.

Neyse ki tanışma faslı kısa sürdü. Salondan ayrılmadan önce müdiremiz herkese bugün bitirmesi gereken ödev kağıdını dağıttı. Sanırım kütüphaneyi incelemem için bundan iyi fırsat olamazdı. Koşar adımlarla odama gittim, ödevimin yazılı olduğu kağıda hiç bakmadan sımsıkı kapatmıştım elimi. İlk yazımın büyüsunün bozulmasını hiç istemiyordum. O yüzden de kütüphaneye gitmeden bakmayacaktım ödevimin ne olduğuna. Merakımdan çatlıyor olmama rağmen bir an önce kahvemi, defterimi ve kalemimi alıp kütüphaneye inmeliydim. Hemen kapının üzerindeki parmak okuyucuya işaret parmağımı değdirerek kapımı açtım. Bunu ikinci kez yapıyor olmama rağmen ne de çabuk alışmıştım. Hiç üzerimi değiştirmeden kahvemi bardağıma doldurdum, senelerdir daha bitmeden bir yenisini temin ettiğim siyah mürekkepli kalemim ile bitmesin diye yazılarımı minik minik yazdığım pembe renkli defterimi de alarak kütüphaneye indim. İndim inmesine de böylesine dolu olacağını nasıl tahmin edemedim şaşırardım. Sanırım benden başka kimse odasına çıkmamıştı. Aklımın bir köşesine yazdığım notlardan biri de her zaman yanımda kalemimin ve kağıdımın olması olacak. Nitekim zor da olsa kendime boş bir masa buldum. Kahvemden birkaç yudum alıp derin bir nefes aldım ve avucumda sırlıklam olan ödev kağıdımı açtım. Ve işte bu! Öylesine hayal etmişim ki onu yazmayı sanırım heyecan melekleri de kalbimin gürültüsünü duydu ki kendimi iyi hissetmem için bana yardım etti.

Ödevimin konusu "Halide Edip Adivar"dı. Böylesine güçlü bir kalemin hayatını yazacak olmak heyecan vericiydi benim için. Ki neredeyse tüm kitaplarını okuyup, biyografisini hatim etmişim. Akademiye başlangıç yazım için bundan daha iyisi olamazdı. Defterimi açıp öncelikle başlığımı yazdım. O da ne göz kapaklarım bana oyun oynuyor olmalıydı. Sabah çok erken kalktığım için uykusuzdum. Fakat bütün gün koşturmaktan farkına varamamıştım. Kafamı tahta masanın üzerine koyup gözlerimi bir nebze de olsun dinlendirmeye çalıştım. Neyse ki yazmak için koca bir gecem vardı ve dinlenmeden tüm geceyi uykusuz geçiremezdim. Göz kapaklarım usulca kapandı, kirpiklerim aşağıya doğru indi ve nefesim yavaşladı. Ne kadar zaman geçti bilmiyorum fakat gözlerimi açtığımda devasa büyüklükteki kütüphanede benden başka bir kız daha vardı. Sadece ikimiz kalmıştık. Sanırım o da benim gibi gece çalışmayı seviyor diye düşündüm. Yanına gidip gitmemek arasında karar vermeye çalışırken kafamı bir kaldırdım ki benden daha cesur olan kız yanıma gelmiş bile. Çok şaşırdım. Daha az önce karşıdaki masada oturuyordu tek nefeste nasıl yanıma geldi anlayamamıştım da uykusuzluğun verdiği ruh haliyle tam da kendime gelememişim.

Öyle güzel gülümsedi ki bana, yaşı sanki benden biraz fazlaydı. Soramıyordum da... Neyse ki söze başladı. Yazarlık hakkında öylesine çok şey biliyordu ki söylediklerinin hiçbirini kaçırmamak için canla başla onu dinledim. Belli ki akademide kıdemliydi. Gecelerce yazdığını, kadınların her zaman güçlü olması gerektiğini söyledi. Haklıydı da... Epeyce bir süre yazma konusunda nasihatler verdi. İzmirli olduğumu duyunca İzmir'in kurtuluşundan, Kurtuluş Savaşından konuştuk. Bu konuda çok ama çok şey biliyordu. Sonra Yakup Kadri'den bahsetti. O konuşsun ben dinleyeyim istedim. Epeyce nasihat verdi. Mücadeleyi sakın bırakma, yazmak senin en büyük gururun olsun, dedi. Öyle naifti ki ses tonu, dinlemeye doyamadım. Sonra aniden ayağa kalktı ve artık gitmesi gerektiğini söyledi. İçim birden garip oldu. Keşke gitmeseniz, dedim. Ben hep yanındayım, merak etme, dedi. Daha adınızı bilmiyorum, kaç numaralı odada kalıyorsunuz, dedim. Sıcacık bir tebessümle... Ben Halide, deyip başımı okşadı. Duyduğum şeye inanamıyordum. Böyle bir şey olabilir miydi? Ruhu buralarda, kız çocuklarının yanında dolaşıyor olabilir miydi?

Ah! Birden irkildim. Kahvem üzerime dökülmüştü. Başımı bir kaldırdım ki kütüphane hınca hınç doluydu. Duyduklarıma mı yoksa gördüklerime mi ya da hissettiklerime mi inanmalıydım. O sıcak elleriyle başımı okşadı biliyorum gerçektir. Böylesine gerçekçi bir durumu hayal ediyor olamazdım. O, burada benimleydi. Defterimi tekrardan açtım ve yazmaya başladım. Ödevimi tamamlarken sonuna bir not ilıstirdim. Halide Edip Adivar, hayallerimde bulduğum güçlü kadın izinden geliyorum gözün arkada kalmasın. Kalemi elimden bıraktım ve ödevimi müdireye teslim ettim. Umarım burada olduğum sürece hayalle gerçeği hep karıştırırım.

Beyza Büşra Erol

İnanış o dur ki insan ömrü boyunca kendi geleceğini görebilmesi için başka suretlerle hikâyelerinin kesişmesini sağlayan yüce bir iyilik vardır. İnanış bu ya söylediklerimde sadece benim kutsallığımdır. Kutsal hikâyeler mutlak bir gün diğer kutsal hikâyelerin yolundan geçerler. Bense başka surette kendimle kesişiyorum. Geceleri herkes uyduktan sonra uyku tutmayanların iyi bildiği bir düştten bahsedeyim biraz. Hasta çocukların, kırgın çocukların, yarısı çoktan gitmiş çocukların, kalbinde aşkı yeşertmiş acıyan çocukların Allah'a yaptığı en mühim konuşma yıllar sonrasında bütün bu meselelerin nereye varacağıdır. En güzeliyse daima istediğin sonu hayal edersin; kavuşmayı, barışmayı, sahip olmayı çünkü gülümseyerek dilediğin her dua gözlerinin ardından akıp giderse kabul olur bilirsin.

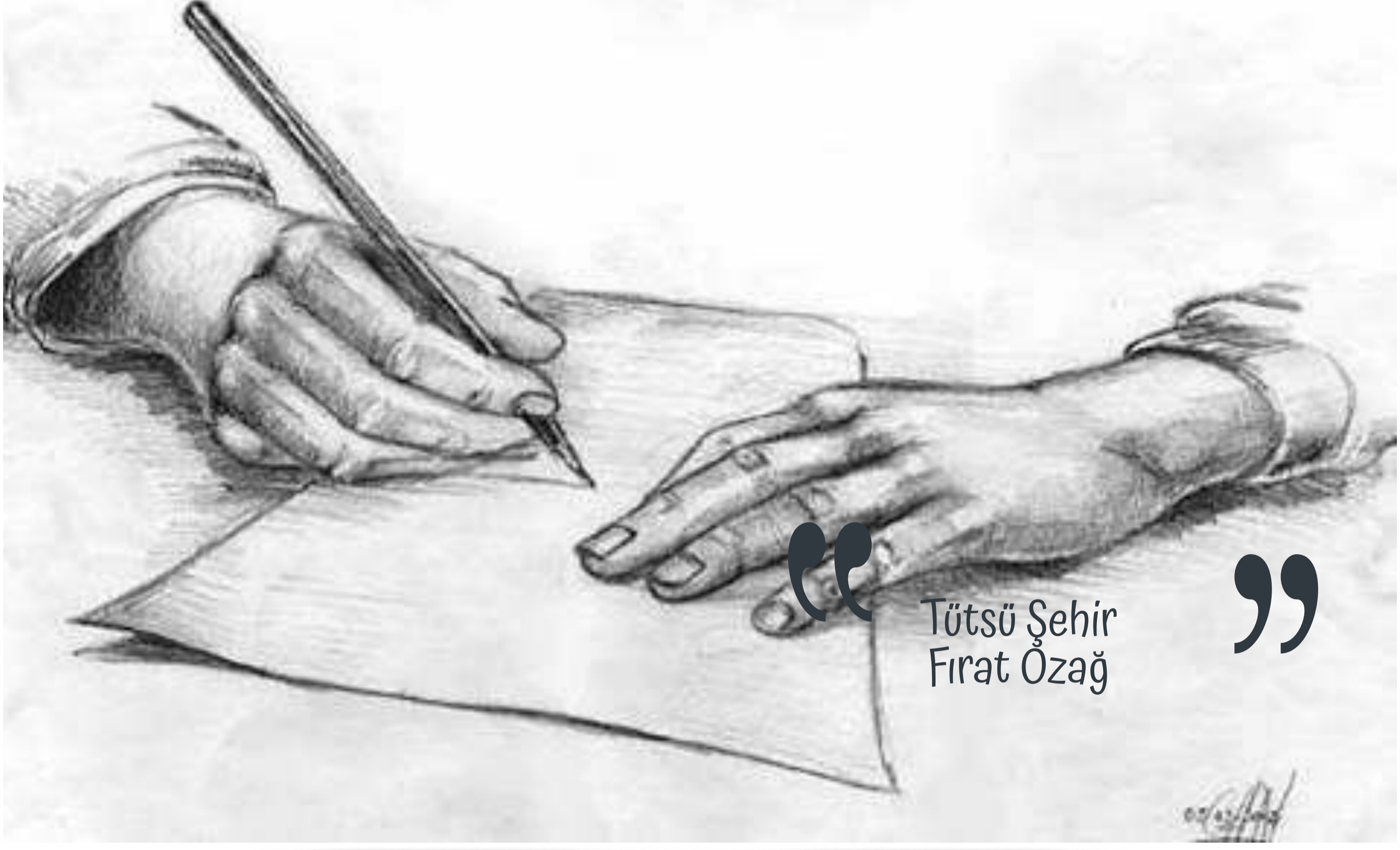
Zamanın az evveli ama nerden baksak iki yılı var elbet. Krem renginden beyaza dönen bir mutfak masasının sol köşesinde oturuyorum, kapıya yakın taraftayım. Asla içemediğim içemedikçe soğuyan soğudukça sıcakıyla değiştirilen bir çay bardağı var önümde. Gözlerim içeriye doğru akıyor. Hem öğretmenim, hem öğrenciyim, hem psikoloğum o an. Aslında kimdim, kim olduğumu hatırlıyorum. Dünya duruyor, ben durmuyorum. Herkes konuşuyor, ben sesleri algılamıyorum. Herkes tam, benim yarımından az oturuyorum. Ne ellerimin titrekliliği ne sesimdeki ürkeklik ele vermiyor belki kendini ama biran önce evden dışarı atmak istiyorum kendimi. Sanırım boğulmak böyle bir şey. Apar topar çıkıyorum evden. İçmediğimden eminim ama ayaklarım sekiz çiziyor yürürken. Sanki kemiklerimi sarmalayan her et parçası yer çekimine yenik düşüyor. Sanki avuç içlerim susarak bakıyor bana. Sonra avuç içlerim göğe bakıyor tekrar ve dünya 40 saniye muazzam bir yer oluyor ben düşüp kalıyorum olduğum yere, canım yanmıyor.

Gözlerim kapalı nefes alamıyorum ama kulaklarım duyuyor. Kulaklarım neden duyuyor? Nefes, sadece biraz nefes. Açıldığında gözlerim, bütün organlarımın içerde bir yerlerde yer değiştirmeye çalıştığını hissediyorum, bütün organlarım kalbime hizmet ediyor o an. Dünya nasıl bunca başka olabilir ki? Dünya benden bunca başka mıydı ki zaten sahi? Kendime gücüm yetmiyor. Bugün çok kutsal bir şey geldi başıma. Yaşım 19 yaşı 32 ama biz ikimiz zaten aynı kişiyiz. O benden önce kanattı dizlerini ben ondan önce sarmaya başladım yaralarımı. Hüznün bir rengi var mıydı bilmiyorum ama acımtırak bir hali vardı o an. Yolun sonu kurşuni kül rengiyle gülümsedi bana. Hüznümün tüm koşullarını yanıma alıp tam taksiden inerken yere düştüm, annem telefonda. Dünya 40 saniyeliğine muazzam bir yer oldu "anne" dedim "bugün kendimle karşılaştım".

Herkes kendi aynasını kırdı
Herkes kendinin aynıyla hesaplaştı olduğu yerde
Olduğum yerde, olduğun yerdeydin
İçimden içerde gizimden dışarda
Hiçbir noktalama işaretinin karşılığı yok içimde
Nisanın 11 geldiğinde hatırladığın beyaz masanın
Diğer köşedeyim
Belki hep ordaydım belki de hep olduğun yerdeydin

“
Tütsü Şehir
Fırat Özağ
”

Eski bir budist geleneğinde sevgiyi arıyor ve bulamıyorsanız yapmanız gereken bir tütsü yakmak ve koku dağılana kadar oradan ayrılmamaktır. Böylece kokunun yani sembolize edilen sevginin merkezine ulaşırsınız. Günümüzde bu gelenek etkili olur mu bilinmez ama, sevginin merkezine ulaşmak bir yana yakınından geçmek olasılık sız görünüyor. Günümüz dünyası, kadın erkek ilişkilerinde sevgiyi metalaştırmış ve insanın kalbinde olan bu soyut kavramı madde haline getirerek dönüştürmüştür. Öyle bir hale gelmiş ki artık ilişkiler çelişkiyle eşdeğer olduğunu bile bile sırf anları toplayabilmek ve farklılık için çok kolay bir şekilde hayatlara girilebilmekte ve sonrası umursanmamakta..Özellikle kazanma bilinci olmadan sahip olmayı deneyen ve ortaya biranda her şeyi bilenler olarak çıkan insan yığınları tüketmede sınır tanımayarak bunu rasyobellik ile tanımlamaktadır. Geleceği için kaygı duyan bu insan gurupları ben odaklı çevrelerinde ben odaklı ilişkilerinde ben odaklı yaşayabilmektedir. Bu korkunç çağın en önemli limiti maddecilik olurken şehirlerde insanların ölümü, zorunlulukları ve daha birçok önemli kavramları şımarık çocukların ellerinde bir lego gibi ayrılıp birleştirilmektedir. Bu işleyen ve sonu olmayan kavram kargaşası da değerleri olan insanlar yıpranmakta ve acı çekmekte olsalar bile yaşamaktadırlar. Peki nedir bizi biz yapacak bu kaosun ve acının hükümranlığında, bizi gerçek anlamda yaşatır kılacak nedir?Bir tütsü yakıp İstanbul'un ortasında beklemeli miyiz yoksa.. Elbette buda bir seçenek ama, bu sorgulayışın cevabını tarih bize göstermiştir ve o da elbette değerlerdir. Ve değerleri olan insanlar her zaman değerlidir...

Oktaay Güler Mektup

Yolculuklarına çıkmak istiyorum bazen. Öyle can kenarı bir bilet kesip kendime en uzaklarına kadar gitmek gibi küçük hayallerim var. Yolda verdiğimiz mola yerlerinde başının üstünde simit taşıyan çocukların tahriş olmuş ellerinden simit yemek gibi arzularım da var. Zaten bu tür yolculuklar kısa sürmez bilirsin! En nihayetinde vardığım zaman yüreğinin ve sevdanın pıt pıt diye attığı bir köşesine, hiç usanmadan ve tereddüt etmeden bir ucunda sıkışıp büzüledebilirim.

Ama tüm bunlar için ihtiyacım olan tek şey sana duyduğum özlemin yanında bana vereceğin birazcık sevgi. Sevgi; tek taraflı olur mu dersin? Tek başına mutlu eder mi beni? Fuzuli değilim ki ben? Ya da Yunus? Hele Hasan Hüseyin hiç değil...

Gökyüzünün altında kaldı Van Kalesi. Otlu peynir dolu biraz tabağım. Yanında sek bir zehir. Yudum yudum içiyorum seni. Ahhhh.... Neredesin şu kara kış ayında? Bilirim sevmezsin sen hiç buzu, karı. İlle sıcak hava derdin. E o zaman çıkıp gelsen sen de şimdi Erek Dağı'nın eteklerinden. Açıversen kapımı " Ben geldim senin yolculuğundan " deyip. Benden sana izin, benden sana aşk, benden sana müsaade...

Az kaldı Nevruz'a. Dallar çiçeğe duracak. Etraf göğsün gibi - mis gibi- kokacak. Bilir misin ben en çok seni Nevruz'da sevdim. En çok bahar yağmurlarında saçlarının ıslandığında. Suluboya resimler gibi akardı gözünden makyajın. Ben en doğalından seni görürdüm, en doğalından seni severdim.

Kar, buz, yağmur, çamur demeden memleketimin her bir köşesinden çıkıp da gelebilirim yanına, çıkıp gel, sen de yanıma.

Hem ne işin var senin olmayanların yanında. Etimle, kemiğimle, ağızımdaki küfürle ve duayla seninim. Kim korkar seni hep bir adım daha çok sevmekten? Kim daha çok sever ki? Kim daha çok sımsıkı sarılır benim gibi sana? Eğer yaşasaydı annen, cevabım olurdu ama zaten ölümler değil mi bizi en çok seven?

Dün yalnızdım önceki birkaç gün gibi. Oturdum hiç yoktan seni dert ettim kendime. Acaba üşüyor mu elleri diye. Belki biraz olsun hissedersin diye kendi avuç içlerime bıraktım "hoh" diye sesli nefeslerimi. Gitmeden yanına, görmeden seni, söylemeden sözlerimi ölmemeliyim dedim kendi kendime. Havasızdı odam. Pencereden buz gibi bir rüzgar, rüzgârla beraber sen doldun odama. Kokun yok mu senin kokun? Ah o kokun? Odama doldu. Odam taştı kokunla. Ölüp de görseydim eğer yedi cenneti, elbet birine eş olurdu kokun.

Yolculuklarına çıkmak istiyorum bazen. Öyle can kenarı bir bilet kesip kendime en uzaklarına kadar gitmek gibi küçük hayallerim var. Müsaadenle...

“ Ozan Kara
Gün ”

Bugün benim doğum günüm. Sabah erken kalktım. Annem yine benden önce uyanmıştı.

Hava güneşliydi. Mezarlığa gideceğimiz için havanın güneşli olmasına sevindim. Her doğum günümde olduğu gibi annem yine üzgün. Bana belli etmemeye çalışıyor ama ben anlıyorum. Onun için zor günmüş. Komşumuz Aysel Teyze yanındaki teyzeye gizli gizli öyle söylemişti. Annemin üzgün olması beni de üzüyor. Neden ağladığını bilmiyorum. İnsanlar sadece üzülmüş ağlar sanırdım. Ama mutluluktan da ağlarmış. Anneannem öyle demişti bir keresinde. Bugün ilk defa yeni kıyafetler giyindim. Babam doğum günü hediyesi kot pantolon ve gömlek aldı.

Annem de ayakkabı aldı. Daha önce hep abimin elbiselerini giyinirdim. Ama artık bana olmuyorlar. İyi de olmuyorlar.

Sıkılmışım hep eskileri giyinmekten. Bundan sonra yeni elbiseler giyineceğim. Abimin bana uyacak başka elbisesi kalmadı çünkü. Bu sene doğum günümde yağmur yağmaması iyi oldu. Geçen sene çok yağmur yağmıştı. Mezarlıkta çamur olduğu için elbiselerim çamur olmuştu. Yeni ayakkabılarım çamur olmadı bugün. Bu seferde çok fazla kuran okudu annem. Mezarlıkta çok sıkıldım ama bir şey demedim. Geçen sene Kuranı Kerim ıslanınca annem okumaktan vazgeçmişti hemen eve dönmüştük. Erken dönünce abim üzülmüş müdür diye sorunca annem ağlamıştı. O yüzden bu sefer bir şey sormadım. Mezarlıktan artık çok sıkılıyorum. Önceden mezar taşında yazılı olan adımları ve doğum tarihimi okumaya çalışırken zaman geçirdi. Abisiyle aynı adı taşıyan başka arkadaşım yok. Ben de kimseye söylemiyorum zaten. Bir tek Havva biliyor. Havvayı çok seviyorum. O benim en iyi arkadaşım.

Bugün benim için güzel bir gündü. Keşke annem için de güzel bir gün olsa. Üzüntüden değil mutluluktan ağlasa.

Selma Sağlam
Falcı

Lacivert kutsal renk. Her renk mubah zifiri mavi g nahtı. Elleri koca çınarın dalları gibiydi. Damarlarından yaşam suyu yeşil akıyordu. Buruşuk elleri uzun süre suyla temastan büzüşmüş gibiydi .Sesi günlük hava durumunu okuyan spiker gibi donuk ve silikti.

Gözlerindeki beyazlık ve göz bebeğindeki zift siyahı zıtlık. Elmacık kemiklerinin çıkıklığı ve derinin sadece onu döşeme gibi kaplamasından başka bir Şey değildi. Kaz ayakları pileli bir elbise gibi kat kat duruyordu.

Avucumu ellerine aldı. Yaşı kadar uzun baktı. El ayamdaki çizgilerin keşişmesi kaderimin yollarıymış.

Falcı kadının avucumdaki çizgilere baktıktan sonra acır gibi yüzüme bakması. İçinin gereği biraz meraklandırmak mı yoksa sahiden sıhhatler olsunlardan gelen bir haberden mi bilmiyorum. Amacına ulaşmış ağzının aralığından düşecek kelimelere odaklanmıştım. Kelimeleri teker teker dudaklarından azat etti.

Avucumun ortasından uzun çizginin ömrümün , kesik kesik çizgilerinde mutluluğum ve umutlarım olduğunu söyledi.

Mutluluğum da umutlarım da bir arpa boy gidememiş. Masallardaki yedi cüceler gibi cüce kalmış. Beyhude  mr m n umarak hep hayal ederek geçeceğini kanıtsadıktan sonra  mr izgimin uzun olmasının da bir manası yoktu. Kahve fincanını masayla tokuşturduktan sonra el ayamdaki uzun çizgiye kesit attım. Bunca yarım kalmışlıkların arasında kavak ağacı gibi uzanmanın ne önemi vardı ?

"Yazmak sessizliği kanatmak. Hepsi bu."

İLHAN BERK

